

we wsi Fitków k. Stanisławowa (obecnie Fyt'kiw k. Iwano-Frankiwska, Ukraina); w Muz. Etnograficznym w tejże wsi znajduje się ikona *Święci Włodzimierz i Olga* (ok. 1929-30) jego autorstwa. W 1931 S. wyk. polichromię w cerkwi Św. Jana Ewangelisty we wsi Łuh k. Delatyna (obecnie wieś w obrębie Delatyna, Ukraina), zniszczona. W 1936 namalował 2 ikony, w tym *Chrystus w ogrodzie oliwnym* (obie zachowane), w cerkwi Zaśnięcia Matki Boskiej we wsi Jabłonica k. Jarremcza (obecnie Ukraina).

Товариш: Календар на 1927 рік, Львів 1926, частина II, s. 24. – Kur. Stanisławowski, 1937 nr 74, s. 3; 1938 nr 37, s. 3. – *Європейське мистецтво XV-XX ст.*, Дрогобич 1999, s. 84 (Типчук В.). – Andruchowycz J., *Tajemnica. Zamiast powieści*, przeł. Petryk M., Wołowiec 2008, s. 29. – Нова Зоря, 2011 nr 3 (879), s. 16 (Лозинський І.). – Credo, 2011 nr 9, s. 5. – Ковчег, 2015 nr 7, s. 468 (Скакун Р.). – Нова доба, 2016 nr 45 (8719), s. 1 (Шмигельський М.).

J. Biriulow

Skoczylas, kamieniarz, który w 1545 przybył z Krakowa do Wilna wraz z 3 kamieniarzami.

Kolankowski L., *Zygmunt August. Wielki Książę Litwy do r. 1548*, Lw. 1913. – Gizbert Studnicki W., *Wilno w rzedzie stolic Rzeczypospolitej Polskiej*, [w:] *Wilno i ziemia wileńska. Zarys monograficzny*, Wilno 1930, t. 1, s. 154.

A.B.

Skoczylas Władysław, grafik, malarz, projektant tkanin, polichromii i druków, scenograf, rzeźbiarz, pedagog, działacz społeczny, ur. 3 IV 1883 Wieliczka, zm. 8 IV 1934 Warszawa; pochowany tamże na cmentarzu Powązkowskim w Alei Zasłużonych. Syn Franciszka, sztygara kopalni soli (w Wieliczce, a później w Bochni), i Józefy z Widomskich. Brat Klementyny (ur. 15 X 1873, zm. 24 I 1949), nauczycielki, Stanisława (ur. 1 III 1875, zm. 8 I 1968), inżyniera, profesora Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i pol. wyższych uczelni w Londynie, senatora RP, ponadto Feliksa (ur. 1878, zm. 1953), urzędnika podatkowego i bankowego w Krakowie, Ludwika Franciszka (ur. 1881, zm. 1961) literata, pedagoga, publicysty, działacza oświatowego,

oraz Marii (ur. 3 VIII 1886, zm. 3 XI 1977, po mężu Bujalskiej), absolwentki UJ, nauczycielki historii, i Zofii (ur. 1889, zm. 1973, zamężnej Owińskiej), nauczycielki. 25 IX 1912 S. ożenił się z Heleną (używającą imienia Halina) z domu Bogdańską-Osmolską (ur. 1887, zm. 1959), z którą miał córkę Marię (ur. 16 XII 1913, zm. 1989) 1° voto Leszczyńską, 2° voto Urbanowiczową, malarkę i projektantkę wzorów dla przemysłu włókienniczego.

W Bochni, dokąd w 1888 przeniosła się z Wieliczki jego rodzina, S. uczył się (prawdopodobnie od 1889) w szkole ludowej (podstawowej), a w l. 1893-1901 w ośmioklasowym wyższym gimnazjum (dziś Liceum Ogólnokształcące im. Króla Kazimierza Wielkiego). Otrzymał stypendium, dzięki któremu w l. 1901-04 studiował w Kunstgewerbeschule w Wiedniu, gdzie na Kursie dla kandydatów na nauczycieli rysunków w szkołach średnich (Kurses für Lehramtskandidaten für das Freihandzeichnen an Mittelschulen) uczęszczał na zajęcia: z anatomii i rysunków figuralnych prowadzonych przez Antona von Kennera, z anatomii u Hermanna Hellera, z liternictwa i heraldyki u Rudolfa von Larischa, z wiedzy o stylach architektonicznych (wraz z ćwiczeniami z rys.) u Adolfa Ginzela oraz z historii sztuki u Eduarda Leischinga. Niewykluczone, że w tym czasie S. uczestniczył też w zajęciach z malarstwa ol. i rzeźby (do których szkoła umożliwiała dostęp), choć nie wynika to jasno z dokumentów Kunstgewerbeschule. W l. 1904-07 studiował w krak. ASP u Teodora Axentowicza (oba semestry r. akademickiego 1904/05 ukończył z oceną bardzo dobrą, w II półr. zdobył 3 pieniężne nagrody konkursowe za kompozycje oraz 2 nagrody za malarstwo), u Leona Wyczółkowskiego (w r. 1905/06 otrzymał ocenę celującą, w I półr. nagradzany za pejzaż i kompozycję, w II półr. za kompozycję; sr. medal na wystawie dorocznej; zapisany na I semestr 1906/07, nie uczęszczał, nagroda konkursowa za rys. wieczorny). Będąc studentem krak. Akademii, pracował w r. szkolnym 1904/05 jako nauczyciel pomocniczy rys. w gimnazjum oraz w szkole przemysłowej uzupełniającej w Bochni. 20 VI 1906 zdał państwowy egzamin nauczycielski w Krakowie, zdobywając uprawnienia do nauczania „rysunków wolnóręcznych w szkołach średnich z językiem wykładowym polskim”. W r. szkolnym 1906/07 był asystentem nauczyciela rysunków w I Szkole Realnej w Krakowie, a w 1907/08 pracował w II Szkole

Realnej we Lwowie jako zastępca nauczyciela rys. odręcznego i kaligrafii.

Od września 1908 S. mieszkał w Zakopanem, w pensjonacie „Staszczkówka” przy Krupówkach 15 (dziś hotel „Sabała”, ul. Krupówki 11), a pracownię miał w wili „Zawrat”. Uczestniczył w życiu towarzyskim Zakopanego. Do grona jego znajomych należeli m.in.: Stefan Żeromski, Jan Kasprówicz, Kornel Makuszyński oraz Karol Stryjeński, z którym połączyła go wieloletnia przyjaźń (po śmierci Stryjeńskiego wygłosił odczyt podczas zorganizowanej w IPS 5 IV 1931 akademii poświęconej zmarłemu). W Zakopanem pracował (od 1 IX 1909) jako zastępca nauczyciela rysunków figuralnych, ornamentalnych i anatomii w oddziałach rzeźby figuralnej i ornamentalnej w Szkole Przemysłu Drzewnego. Od 16 VIII do 6 IX 1911 uczestniczył w kursie dla nauczycieli zorganizowanym przez Radę Szkolną Krajową w Państw. Szkole Przemysłowej we Lwowie; 9 XI 1912 uzyskał tytuł służbowy profesora.

Działalność artyst. i pedagogiczną przerywał licznymi wyjazdami. Jeszcze w czasie studiów, od 1 II 1906 do 1 IX t.r., podróżował po Europie; był m.in. w Monachium, we Włoszech, w Szwajcarii i Paryżu; pod koniec t.r. wyjechał na 2 tygodnie do Belgii. Podczas wakacji 1907 odwiedził Niemcy (Bawaria, Nadrenia, Berlin, Drezno), a r. następną – ponownie Monachium (gdzie trwała Wystawa sztuk zdobniczych i przemysłu artyst.) oraz Wenecję i Florencję. W 1910, prawdopodobnie między lutym a czerwcem, przebywał we Francji; w Paryżu uczestniczył przez krótki czas w zajęciach z rzeźby prowadzonych przez Antoine’a Bourdelle’a w Académie de la Grande Chaumière. Drugą połowę rocznego urlopu otrzymanego w zakopiańskiej szkole (od 1 VIII 1910 do 1 II 1911) wykorzystał na podróży do Londynu (widział m.in. wystawę japońską), Belgii (w Brukseli trwała wówczas Wystawa Światowa) i Holandii oraz na ponowny pobyt w Paryżu (zapewne od jesieni 1910), gdzie aktywnie uczestniczył w życiu kulturalnym pol. kolonii artyst.; miał pracownię przy ul. Campagne Première 9 (w kamienicy zajmowanej przez wielu artystów). Zagraniczne wojaże przeplatały się z pobytami w kraju, gdzie S. prowadził zajęcia dydaktyczne. Na przełomie 1912 i 1913 (w ramach urlopu) po raz kolejny udał się do stolicy Francji i podjął tam studia graficzne. Następnie wyjechał do Lipska, gdzie ukończył „kursy techniczne sztuk graficznych”

w Königliche Akademie für graphische Künste und Buchgewerbe (studiował pół r., od marca do 23 VI 1913); drzeworytu uczył się u Hansa J. Bertholda.

Przebywając w ojczyźnie, od poł. 1913 do 1914, S. podróżował po Podhalu, Spiszu i Orawie, gdzie zbierał materiały do planowanej publikacji *Sztuka religijna ludu podhalańskiego* (nie wyd.), wykonując rys. drewnianych kościołów, dzwonnice, kaplic, architektury cmentarnej, kapliczek i krzyży przydrożnych (spory zespół prac w BN). Przewodniczył też, wspólnie z Marianem Heitzmannem, wycieczce naukowej zorganizowanej 8-9 VI 1914, podczas której wraz z 12 absolwentami Szkoły Przemysłu Drzewnego inwentaryzował zabytki sztuki ludowej z Nowego Targu, Waksmundu, Ostrowska, Łopusznej, Dębna, Maniów, Czorsztyna, Niedzicy. Prawdopodobnie latem 1914 podróżował również po Danii, Szwecji i Norwegii.

W 1914 został powołany do armii austro-węgierskiej; służył w pospolitym ruszeniu, nie brał jednak udziału w działaniach bojowych; zwolniony 6 X 1915 (całkowicie uwolniony od służby 4 IX 1917), powrócił do Zakopanego, gdzie mieszkał do 1918 i do marca t.r. pracował w Szkole Przemysłu Drzewnego (następnie, do 30 VI 1921 przebywał na formalnym urlopie). Wiosną 1918 planowano zatrudnienie S. jako profesora grafiki w Warsz. SSP, ale z powodu braku funduszy nie doszło do powstania projektowanej pracowni. Od kwietnia 1918 do 1 IV 1920 artysta pracował na Wydz. Architektury Politechniki Warsz., najpierw na stanowisku asystenta (od 1 IV do 30 IX 1918 prowadził ćwiczenia z rys. odręcznych), następnie wykładowcy rys. odręcznego (od 1 X 1918, jako docent), później zaś grafiki i rys. wieczornego (od 1 X 1919 do 1 IV 1920). Niebawem przeniósł się na stałe do Warszawy (ale współpracował z utworzoną w grudniu 1919 Wolną SSP w Zakopanem; bywał tam także w późniejszych latach, m.in. w 1927, kiedy zatrzymała go na dłużej kontuzja narciarska [?]). W Warszawie mieszkał przy ul. Brzozowej. Oprócz prowadzenia zajęć na PW pracował (od października 1918 do 1920) w Państw. Instytucie Pedagogicznym jako wykładowca rysunków pomocniczych. Od 1 IX 1920 do 1 XII 1922 był kierownikiem dawnej Szkoły (Klasy) Rysunkowej Wojciecha Gersona przy ul. Wierzbowej 11 w Warszawie, którą zreorganizował i przekształcił w Miejską Szkołę Sztuk Zdobniczych i Malarstwa (do kadry

nauczycielskiej dołączyli m.in.: Miłosz Kotarbiński, Jan Szczepkowski, Stanisław Noakowski, Edward Trojanowski; placówką tą S. interesował się również później: w 1931 wysunął proj. programu dwuletniego kursu przygotowawczego i trzyletnich kursów specjalistycznych; koncepcję tę miano zrealizować w 1939). Bezpośrednio po odejściu stamtąd objął stanowisko profesora grafiki w warsz. SSP; był także krótko jej dyrektorem (od 1 X 1929 do 24 V 1930). Od października 1923 do kwietnia 1934 prowadził zajęcia z rys. (tzw. akt wieczorny); w tym czasie (od semestru letniego) pełnił funkcję członka i przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej przy SSP (późniejszej ASP) dla nauczycieli rys.; w l. 1931/32-1933/34 uczył rysunków studentów I roku, a także kierował pracownią graficzną.

W l. 20. i 30. XX w., podobnie jak wcześniej, wiele podróżował: między latem a jesienią 1924 wyjechał do Włoch i Turcji (był w Konstantynopolu, co potwierdza tematyka prac wyst. w Salonie Garlińskiego pod koniec t.r.); w październiku 1925 przebywał we Francji (w Paryżu i Vichy), dokąd wracał jeszcze kilkakrotnie: od 15 X do 25 XI 1928 (w ramach urlopu) wyjechał na pobyt studyjny, podczas którego poznał technikę drzeworytu rylcem wielokrotnym; będąc we Francji po raz kolejny od sierpnia do 1 IX 1930, odwiedził m.in. Tadeusza Makowskiego, którego obraz *Kapela dziecięca* zakupił do Państw. Zb. Sztuki. Od końca kwietnia do maja 1932 odbył podróż do Włoch; uczestniczył w weneckim Biennale (na temat tego wydarzenia napisał cykl artykułów, opublikowanych w Gaz. pol. z t.r.: nr 111 z 27 IV, nr 129 z 10 V, nr 137 z 19 V, nr 140 z 22 V) i w Międzynar. Kongresie Sztuki w Wenecji trwającym od 30 IV do 5 V t.r. (relację zamieścił w Gaz. pol., nr 144 z 26 V); w drodze powrotnej zatrzymał się w Wiedniu, skąd nadal nadsyłał korespondencję do Gaz. pol.

Obdarzony żywym temperamentem i zacięciem społecznikiem, angażował się czynnie w życie artyst. kraju i poza jego granicami. W czasie studiów należał do stow. Bratnia Pomoc studentów ASP w Krakowie (od jesieni 1905 sprawował funkcję prezesa). W l. 1905-09 działał w konspiracyjnym niepodległościowym Zw. Młodzieży Pol. „Zet” (do którego należeli również jego brat Mieczysław oraz Jerzy Bujalski, przyszły szwagier; w 1908 S. brał udział w Zjeździe Centralnego „Zetu” we Fryburgu) i w Nar. Zw.

Robotniczym, związanym z Ligą Nar. Był współzałożycielem Tow. młodzieży polskiej kształcącej się w wyższych zakładach naukowych w Krakowie „Zjednoczenie” (w 1906). Wraz z innymi członkami Ligi Nar. spowodował w 1908 oderwanie się Wydz. Bojowego Ligi i przekształcenie w Pol. Zw. Wojskowy. Był także jednym z założycieli i członkiem TAP w Paryżu (10 I 1911 uczestniczył w zebraniu inauguracyjnym).

Na pocz. 1909 dołączył do Tow. Tatrzańskiego; należał do Zakopiańskiego Oddz. Narciarzy tegoż tow.; wziął udział w dorocznym Ogólnym Zgromadzeniu Sekcji Ludoznawczej towarzystwa (w Dworcu Tatrzańskim, 15 II 1914) i został wybrany na członka Komisji kontrolującej (rewizyjnej) Sekcji; uczestniczył w cyklu odczytów zorganizowanych przez Tow., m.in. wygłosił prelekcję *Sztuka podhalańska* (w Dworcu Tatrzańskim, 5 III t.r.) i opublikował artykuły na ten temat w czas. Zakopane (1914 nr 10, s. 1-2: *Historia rozwoju stylu zakopiańskiego*, nr 12, s. 2-3: *Sztuka podhalańska*). 25 III 1909 został zastępcą prezesa Tow. Sztuka Podhalańska, a w 1911 prezesem. 19 XII 1909 w Miejskim Muz. Przemysłowym we Lwowie wygłosił wykład *Sztuka zdobnicza ludowa na Podhalu i wpływ jej na twórczość artystów*, który towarzyszył wystawie prac uczniów i pedagogów Szkoły Przemysłu Drzewnego w Zakopanem. W t.r. w ramach działalności Tow. Sztuka Podhalańska wygłosił odczyt *O estetyce mieszkania*. Wstąpił też do Tow. MTZ 19 VIII 1911 (z zarządu wystąpił na dorocznym zebraniu 26 VIII 1912).

W Warszawie należał do Tow. Przyjaciół Sztuk Graficznych (przed 13 III 1914 otrzymał I nagr. w wysokości 100 rubli w konkursie na roczny bilet członkowski, ogłoszony przez Tow.) oraz w l. 1918-31 do TZSP (od maja 1919 był członkiem Komitetu TZSP, w 1920 wiceprezsem). W 1924 wziął jednak udział w bojkocie Zachęty; t.r. opublikowano w Kur. warsz. (nr 154 z 2 VI, s. 7) jego tekst *Walka o Zachętę*, polemiczny wobec artykułu Stefana Popowskiego (nr 150 z 29 V, s. 11); później nigdy już nie wystawiał tam swoich prac (choć od 1925 miał tytuł członka rzeczywistego TZSP). Wszedł w skład komitetu wykonawczego Pierwszego Powsz. Zjazdu Pol. Artystów Plastyków i Delegatów Rady Sztuki w Warszawie (6-10 III 1919); przyczynił się do powstania Zw. Pol. Artystów Grafików (ZPAG). W tym czasie uczestniczył też w Zjeździe Podhalan w Nowym Targu (11 VIII 1919), podczas którego wygłosił

referat *O artyst. kulturze Podhala* (tekst opublikowano w czas. *Echo Tatrzańskie*, 1919 nr 5, s. 2-3). 19 XII t.r. wziął również udział w zorganizowanej przez Min. Sztuki i Kultury naradzie dot. doboru eksponatów na XII Biennale Sztuki w Wenecji (oprócz S. uczestniczyli m.in.: Józef Mehoffer, Apoloniusz Kędzierski, Henryk Szczygliński, Karol Tichy, Edward Trojanowski). Od 29 do 30 I 1921 S. przewodniczył Zjazdowi Art. Plastyków w Krakowie, podczas którego dyskutowano na temat utrzymania Min. Sztuki i Kultury oraz Rady Sztuki; został wybrany na prezesa Komitetu Wykonawczego Zw. Plastyków (26 XI 1932 przemawiał na otwarciu trzydniowych obrad Zjazdu Pol. Art. Plastyków, zorganizowanym w siedzibie Tow. Lekarskiego w Krakowie w związku z obchodami 25-lecia śmierci Stanisława Wyspiańskiego). W maju 1921 wszedł w skład Rady Sztuk Pięknych przy Min. Sztuki i Kultury jako przedstawiciel sekcji grafiki. Jeszcze w t.r. objął w Krakowie stanowisko prezesa zarządu nowo powstałego Zw. Plastyków Pol. Na pocz. 1922, wspólnie z Wacławem Borowskim i Eugeniuszem Zakim, utworzył Stow. Artystów Pol. Rytm. Był współzałożycielem Pol. Instytutu Sztuk Pięknych w Warszawie (z siedzibą przy ul. Frascati); 9 XII 1924, podczas Walnego Zgromadzenia w Krakowie wybrany na członka-współpracownika Oddz. Warsz. (jednak poza utworzeniem czas. Sztuki Piękne instytut nie prowadził prawie żadnej działalności). W t.r. został członkiem rzeczywistym Verein deutsche Buchkünstler w Lipsku oraz członkiem rzeczywistym Salon d'Automne w Paryżu. W 1925 zainicjował utworzenie Stow. Art. Grafików Ryt, skupiające gł. jego uczniów. Od 1926 uczestniczył w pracach TOSSPO, będąc jednym z wiceprezów i przewodniczącym Sekcji Plastyków. W 1926 wstąpił do stow. Nemzeti Szalon w Budapeszcie, a w 1928 został członkiem tow. art. Manes w Pradze. Od 1928 kierował Pol. Klubem Artyst., organizując wystawy i odczyty na temat plastyki, teatru i literatury, m.in. był gospodarzem cyklu wykładów połączonych z dyskusją „Sztuka a Państwo”. 1 VII 1929 przyznano mu subwencję Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na organizację i uruchomienie IPS; w 1930 doprowadził do realizacji tego zamierzenia, chociaż musiał – z racji otrzymania jedynie połowy kwoty potrzebnej do budowy pawilonu wystawowego – rozwinąć (wraz z Karolem Stryjeńskim) prywatną akcję podpisywania weksli i szukania poręczycie-

li. 21 IX 1931 został prezesem IPS (był prezesem Komitetu Gł. kadencji: 1931-32, 1932-33, 1933-34; wygłaszał odczyty, m.in. o grafice w Warszawie i Łodzi). Od 25 V 1930 pełnił funkcję dyrektora Departamentu Sztuki w Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, z której ustąpił 15 X 1931, protestując przeciwko zredukowaniu departamentu do wydziału. Powrócił wówczas do pracy w ASP. W 1932 mianowano S. korespondentem Królewskiej Jugosłowiańskiej Akademii Umiejętności. 7 IX 1933 dołączył do Komitetu Obywatelskiego Pożyczki Nar.

Od czasu studiów S. brał udział w licznych konkursach plastycznych, m.in.: w 1904 w konkursach na ekslibris bibl. Miejskiego Muz. Przemysłowego we Lwowie (rozstrzygnięcie w kwietniu t.r.; zdobył II nagrodę, pierwszej nie przyznano) i na proj. godła, zorganizowany przez Komitet Wystawy Przemysłu Metalowego w Krakowie (wyniki ogłoszone w czerwcu t.r.; praca S. nagrodzona), a w 1905 w konkursie na afisz Balu Artyst. w Krakowie, który odbył się 5 II t.r. w salach „Sokoła” (s. otrzymał I nagrodę; prawdopodobnie brał udział także w proj. i wyk. dekoracji wnętrz w „stylu japońskim”). Kilka lat później, 14 XII 1913, wziął udział w konkursie na proj. kilimu, zorganizowanym przez Muz. Przemysłowe we Lwowie, zdobywając II nagrodę (pierwszej nie przyznano; kilim eksponowano w grudniu t.r. na I Krajowej wystawie kilimów w Instytucie Technologicznym we Lwowie). W marcu 1922 w konkursie Tow. Sztuka Podhalańska i MTZ na proj. dekoracji wnętrz gmachu Muzeum (w jury: Wojciech Brzega, Ksawery Prauss, Tymon Niesiołowski, Alfred Terlecki i Leon Wyczółkowski) otrzymał II nagrodę.

Wielokrotnie sam zasiadał w jury konkursów artyst. i sprawował funkcję komisarza wystaw. 29 VI 1909 wszedł w skład komisji konkursu na zabawkę, rozpisanego przez Tow. Sztuka Podhalańska. W TZSP był jednym jurorów Salonu 1919 i 1923/24 (w dziale grafiki), a w Pol. Klubie Artyst. – Wystawy czarno-białej zorganizowanej przez sekcję plastyków w 1920. We wrześniu 1922 znalazł się w jury (razem z Józefem Czajkowskim i Jerzym Warchałowskim) konkursu na materiał obiciowy i dywan na Wystawę Sztuk Dekoracyjnych w Paryżu 1925; w 1923 został zastępcą Warchałowskiego w przewodniczeniu Komitetowi Wykonawczemu pol. działu na tejże wystawie. Od paź-

dziennika 1922, wraz ze Stanisławem Ostrowskim i Antonim Buszkiem, został upoważniony przez Biuro Propagandy Zagranicznej i Prezydium Rady Ministrów do zorganizowania objazdowej (określonej) wystawy grafiki pol. i batiku za granicą; ekspozycja była prezentowana w Zachęcie, a następnie m.in. w Londynie, Brukseli, Amsterdamie, Hadze, Kopenhadze i Sztokholmie.

W 1927 był w komisji konkursu na plakat lotniczy oraz plakat PWK, w 1928 – w jury I Salonu Grafiki Pol., Nagrody Artyst. m.st. Warszawy, wystawy krak. Zw. Plastyków, Salonu Jesiennego w Paryżu, w 1929 – konkursu na malowidła w sali sejmowej, w 1930 Salonu listopadowego IPS, w 1931 – konkursu na rzeźbę o tematyce sportowej oraz na plafony wawelskie, a także na pomnik gen. Józefa Sowińskiego w Warszawie i mauzoleum na Grochowie, na pomnik Adama Mickiewicza w Wilnie, w 1932 – na plakat reklamowy firmy Chlorodont, w 1933 – na plakat Salonu zimowego IPS, Państw. Odznaki Sportowej, firmy Elida, linii pol.-palestyńskiej Transatlantycznego Tow. Okrętowego, Loterii Państw., Min. Komunikacji pod hasłem „Polska kraj turystyki zimowej” oraz konkursu Mennicy Państw. na monety upamiętniające wiedeńskie zwycięstwo Sobieskiego oraz powstanie styczniowe.

Od 29 IV do 30 VI 1927, jako członek TOSSPO, był komisarzem działu pol. Międzynar. Wystawy Grafiki we Florencji. W październiku 1931 S. zorganizował w Pol. Klubie Artyst. (hotel Polonia) wystawę wydawnictw Jakuba Mortkowicza. W warsz. IPS współorganizował w 1933 I Międzynar. wystawę drzeworytu (przewodniczył jury; swoje prace wystawiał poza konkursem) oraz wystawę artystów Związku Radzieckiego i Ukrainy (od 4 III do 9 IV t.r.), a także wystawę sztuki pol. w Moskwie (między 12 XI a 12 XII t.r.). W grudniu 1933 S. wziął udział w zorganizowanej przez IPS wycieczce do ZSRR; w Moskwie wygłosił odczyt *Organizacja życia artyst. w Polsce*; 18 I 1934 przedstawił w IPS referat *Sztuka w ZSRR*. Wystąpił jeszcze 22 II t.r. z prelekcją *Salony doroczne, ich braki i zalety* i wypełniał w tym czasie swoje normalne obowiązki, ale mniej więcej miesiąc później nagle źle się poczuł; okazało się, że ma zaawansowaną białaczkę, na którą zmarł po kilkunastu dniach.

25 IV 1927 został odznaczony komandorią II klasy Orderu Białej Róży Finlandii, 27 XI 1929 – Krzyżem Oficerskim, a pośmiert-

nie Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (Polonia Restituta).

S. wystawiał w Krakowie – w TPSP na wystawach „nieustających” w 1903, 1905, 1906, 1909 oraz w 1910, 1912, i 1916, na innych wystawach w 1908 (wystawa artystów pol.), 1911 (wystawa jesienna), 1914 (Salon wiosenny), z TAP Sztuka w 1916 i 1918, na wystawie Legiony w sztuce w 1916, na I Wystawie Ekspresjonistów Pol. w 1917, z Rytmem w 1923, na Wystawie Niezależnych oraz na wystawie bieżącej w 1928, na I Wystawie Warsz. ZZPAP w 1929, na Jubileuszowym Salonie krak. w 1930 oraz z Rytem w 1931; we Lwowie – w Muz. Przyrodoznawczym na wystawie pokonkursowej (z zakresu sztuki stosowanej) 1904, w TPSP w 1906, 1908-10, na wystawach wiosennych 1911 i 1912, na wystawie podhalańskiej w 1911, na Wystawie współcz. sztuki pol. 1913, a także w 1914, 1916-17, 1920, 1922, 1925, 1928 (m.in. ze Zw. Pol. Art. Grafików), 1929, 1930 (m.in. z Rytem), 1931 (z Rytem); w Poznaniu wystawiał – w TPSP 1904, 1910, 1921, 1930, w Muz. Wielkopolskim 1928, 1929 (z Rytmem i Rytem) oraz t.r. na PWK (otrzymał Wielki zł. medal). Wiele wystaw, w których uczestniczył S., odbyło się w Warszawie – w TZSP 1907-13, 1914 (wystawa graficzna laureatów II konkursu im. Henryka Grohmana, I nagroda za drzew. *Profil górała*), 1917, 1918 (XXI wystawa TAP Sztuka i Wystawa wiosenna artystów warsz.), 1919 i 1919/20 (nagroda ufundowana przez Magistrat m.st. Warszawy za proj. plakatu wystawy i zaproszenia z kompozycją *Sztuka*), 1920 (wystawa współcz. grafiki pol. zorganizowanej przez Biuro Propagandy Zagranicznej przy Prezydium Rady Ministrów), 1921 (Salon doroczny wiosenny i zimowy), 1921 (z TAP Sztuka), 1922 (pierwsza wystawa Rytmu oraz Pierwsza wystawa okrężna grafiki pol. prezentowana także w Płocku, Włocławku, Toruniu, Bydgoszczy, Grudziądzu, Poznaniu, Kaliszu, Łodzi, Piotrkowie, Radomiu, Kielcach, Częstochowie, Cieszynie, Przemyślu, Lwowie, Stanisławowie, Tarnopolu, Lublinie, Brześciu, Białymstoku, Łomży, Mławie, Suwałkach, Grodnie, Wilnie), 1922/23 (Salon), 1924 (ze Zw. Grafików, z Rytmem); ponadto wystawiał w Warszawie w Hotelu Polonia w Pol. Klubie Artyst. w 1919 (I Wystawa formistów), 1920 (wystawa czarno-biała i VI wystawa formistów), 1921 (Salon doroczny [wiosenny]), 1926, 1929 (Pierwsza wystawa drzew. Stow. Art. Grafików Rytm); w Salonie Pol. Sztuki Nowoczesnej

przy ul. Bodouena 3 w 1920 (2 wystawy zbiorowe obrazów różnych art., na drugiej pokaz „Teki zbójnickiej” S.); w Podchorążówce w Łazienkach Królewskich na III wystawie Rytmu 1923, a także w Salonie Czesława Garlińskiego w 1924 (z Rytem), w styczniu 1926 (z Rytem), w maju 1927 (VIII wystawa Rytmu), w listopadzie i grudniu 1929, w 1930 i 1931 (z Rytem), 1932; w Warsz. Tow. Artyst. 1924, w Salonie Kooperatywy Zw. Zaw. Pol. Art. Malarzy (Salonie Lewickich przy ul. Marszałkowskiej 69) w grudniu 1925 (wystawa wspólna ze Stanisławem Rzeckim, Wacławem Wąsowiczem i Tadeuszem Noskowskim), 1928, 1929 (wystawa gwiazdkowa), w sali ZPAP przy ul. Nowy Świat 19 na Salonie grafiki pol. od stycznia do lutego 1928; poza tym uczestniczył w wystawach w IPS: w 1930 (wystawa sztuki ludowej w tymczasowej siedzibie w Kamienicy Baryczków), 1930/31 (Salon listopadowy), 1931/32 (II Salon zimowy), 1932 (w marcu i kwietniu z Rytem, w maju na Salonie Rytmu), 1932/33 (III Salon zimowy), 1933 (I Międzynar. wystawa drzew.), 1934 (IV Salon zimowy); w Kamienicy Baryczków w 1927 (wystawa: Sztuka pol. w zb. państwowych) i 1932 (stała wystawa Galerii Sztuki Polskiej 1932); brał też udział w Ruchomej wystawie sztuki 1932. S. prezentował prace również w Zakopanem – w hotelu Morskie Oko na wystawie sztuki art. zakopiańskich (od 24 I 1909), w willi Jutrzenka przy Krupówkach na I wystawie Tow. Sztuka Podhalańska (od 21 XII 1909 do 21 I 1910), w sali Bazaru Pol. w 1911 (Konkurs graficzny im. H. Grohmana, I nagroda za *Głowę starego górala*, akwaf.), na kolejnych wystawach Tow. Sztuka Podhalańska w 1912 (luty i marzec oraz w sierpień), na pierwszej nieoficjalnej wystawie Formistów w październiku 1916, poza tym w 1920, 1922, 1928 (z uczniami Szkoły Przemysłu Drzewnego); w Sosnowcu – na III Wystawie TAP Sztuka 1911; w Wadowicach – 1911 (wystawa zorganizowana przez miejscowe Koło Tow. Szkoły Ludowej); w Bochni – w salach Szkoły Wydziałowej Żeńskiej im. Św. Kunegundy 1913; w Wilnie – 1914, 1928 (w gmachu Lutni), 1931, 1932; w Łodzi – w Miejskiej Galerii Sztuki 1924 (z Warsz. Tow. Artyst.), 1925, 1927, 1928, 1931, 1932, 1934, w Galerii w Parku Sienkiewicza (IPS) listopad-grudzień 1931; w Zamościu – 1926; w Częstochowie – w sali sejmiku 1927; w Bydgoszczy – 1928; w Inowrocławiu – w sali Banku Miejskiego 1928; w Gdyni – 1929; w Toruniu

– w sali Strzelnicy 1929; w Kaliszu – w sali gimnazjum 1930; w Lublinie – w Muz. Lubelskim w kwietniu i maju 1931 (z Rytem), na wystawie objazdowej IPS-u 1932; w Lesznie – w gmachu Sądu Okręgowego 1932; w Płocku – 1932, 1934; we Wrocławiu – w Szkole Technicznej 1932; w Kazimierzu Dolnym 1934.

Wystawy za granicą: we Francji, m.in. w Paryżu – w 1913 styczeń: Exposition de la Société des Artistes Polonais à Paris (w siedzibie TAP, rue Denfert-Rochereau 32); kwiecień - czerwiec: Salon de la Société nationale des beaux-arts (Grand Palais des Champs Elysées), później, w 1921, na tymże Salonie wystawa sztuki pol., ponadto Salon d'Automne 1922 (10 drzew., wyróżniony nadaniem godności członka rzeczywistego tegoż salonu), 1923, 1924, 1928, 1929, 1931, 1934, wystawa Młodej Polski (Jeune Pologne) w Musée Crillon 1922, Międzynar. Wystawa Sztuk Dekoracyjnych i Przemysłu Nowoczesnego 1925 (dyplom honorowy za tkaninę *Lowy* oraz zł. medal w dziale książki), Troisième Exposition de la Gravure sur Bois originale en Europe w Musée des Arts Décoratifs (Pavillon de Marsan) w 1928, wystawa pol. sztuki nowoczesnej w Galerie Éditions Bonaparte 1929, Salon International du Livre d'art w Petit Palais 1931; w Lyonie – 1933; w Austrii, w Wiedniu – w 1912 (marzec – lipiec) XLI wystawa wiedeńskiej Secesji i w 1928 (luty - sierpień) wystawa sztuki pol. zorganizowana przez TOSSPO jako XCVII wystawa tegoż stow. (Ausstellung Bildender Künstler Wiener Secession. Polnische Kunst), przeniesiona potem do Budapesztu; we Włoszech: w Wenecji – w 1920 XII Biennale, w 1926 XV Biennale, w 1930 XVII Biennale (wystawa grafiki pol. w pawilonie włoskim) i w 1932 XVIII Biennale; we Florencji – Międzynar. wystawa książki w 1922 i 1925, wystawa grafiki (II Esposizione Internazionale dell'Incisione Moderna) w kwietniu 1927; w Mediolanie – wystawa współcz. grafiki pol. 1924 (S. uczestniczył ze swoimi studentami); w Rzymie – w 1924, w 1925 (III Biennale Romana, z Rytem), w 1934 (II międzynarod. wystawa sztuki religijnej [kościelnej]); w Padwie – w 1932 (wystawa sztuki religijnej); w Holandii: w Hadze – w 1921 (wystawa grafiki pol., 8 prac S. kupionych do Nar. Muzeum Miejskiego), w 1929 (luty: wystawa Poolsche Kunst. Tentoonstelling w salach stow. Pulchri Studio, TOSSPO) oraz w Amsterdamie – w 1928 wystawa olimpijska w Stedelijk Museum (III nagroda, br. medal w dziale

malarstwa za akw.: *Łucznik* [stojący], *Łucznik* [klęczący], inaczej *Próba łuku*, *Diana*, *Św. Hubert*); poza tym w Lipsku – w 1924 (wystawa pol. grafiki i książki w Deutsches Museum für Kunst und Schrift) i w 1927 (Międzynar. wystawa zdobnictwa książkowego); w Pradze – 1924, 1925 (ze Zw. Pol. Art. Grafików), 1927, 1928, 1934 (Wystawa pol. grafiki użytkowej w Muz. Artyst.-Przemysłowym); w Brukseli – w 1925 (wystawa książki pol. w Muz. Książki), 1928/29 (wystawa sztuki pol. w Palais des Beaux Arts); w Budapeszcie – w 1926 (wystawa grafiki pol.), 1928 (wystawa sztuki pol. w Nemzeti Szalon, TOSSPO); w Helsinkach – 1927 (muz. Ateneum, TOSSPO); w Koszycach – 1927; w Sztokholmie – 1927 (Uställning av Polsk Konst, TOSSPO); w Zurychu – 1929 (międzynar. wystawa grafiki); w Bukareszcie – 1930 (TOSSPO); w Kopenhadze – w 1930 (wystawa sztuki pol. w pałacu Charlottenborg); w Ottawie – 1930/31 (Exhibition of Contemporary Polish Prints w Galerii Narodowej w National Gallery of Canada; wystawa pokazywana od stycznia 1931 do kwietnia 1932 w innych miastach Kanady); w Chicago – 1930 (Międzynar. wystawa litogr. i drzew. w The Art Institute of Chicago); w Londynie – 1930 (wystawa grafiki pol., TOSSPO), 1931 (wystawa grafiki pol. w British Museum, dary Zw. Pol. Art. Grafików); w Tokio – 1930 (wystawa współcz. grafiki pol., TOSSPO); w Buffalo – w 1931; w Zagrzebiu – w 1931 (wystawa grafiki pol. w Salonie Ulrich), 1933 (wystawa w Umjetnički paviljon); w Edynburgu – w 1932 (Międzynar. wystawa sztuki); w Buenos Aires – w 1933 (wystawa grafiki pol. w Palais de Glace); w Moskwie – 1933 (wystawa współcz. sztuki pol. w Galerii Tretiakowskiej, TOSSPO); w Nowym Jorku – 1933 (wystawa sztuki pol. w Brooklyn Museum of Art), 1934 (wystawa grafiki pol. w Nicholas Roerich Museum); w Barcelonie – w 1934 (wystawa współcz. grafiki pol.); w Rydze – 1934 (Wystawa pol. sztuki współcz., wcześniej prezentowanej w Moskwie, TOSSPO); w Tallinie – w 1934 (TOSSPO).

Wystawy indywidualne S.: Kraków – w TPSP 1908, 1911 (kolekcja), 1922, 1928, 1931 (marzec); Lwów – TPSP w 1908 (kolekcja), 1909, 1912 (styczeń, luty), 1914, 1927 (w Domu Sztuki); Warszawa – TZSP w 1908, 1910 (35 prac), 1912, 1913 (kolekcja), 1917 (wśród wystaw indywidualnych innych art.), 1919 (listopad), 1921, 1923, 1925 (na Salonie Sztuki Zw. Zaw. Pol. Art. Malarzy,

wspólnie ze Stanisławem Rzeckim i Wacławem Wąsowiczem); ponadto w Domu Sztuki przy ul. Chmielnej: wystawa pt. Kazimierz nad Wisłą w grudniu 1926 i wystawa akwarel w grudniu 1927 - styczniu 1928, ponadto w Salonie Czesława Garlińskiego: w październiku 1923 (razem z Wacławem Borowskim), w grudniu 1924, 1929, 1932, 1933 (w październiku, członkowie Rytu wręczyli S. pamiątkowy adres oraz dyplom Honorowego Członka Stow.) i w IPS w 1931; w Poznaniu – w TPSP w kwietniu 1909 i w lutym 1928; w Łodzi – w Miejskiej Galerii Sztuki w październiku 1924; w Paryżu – w Galerii Zak 1928, 1931. W 1934 otwarto w warsz. IPS wystawę pośmiertną S. przeniesioną w 1935 do Łodzi (IPS), Krakowa (TPSP) i Poznania (Muz. Wielkop.).

S. uważany jest za twórcę współcz. drzeworytu pol. i popularyzatora tej techniki graficznej. Inspiracje czerpał ze sztuki ludowej Podhala oraz drzeworytów z XV i XVI w. Wychowany w atmosferze sztuki Młodej Polski, przeciwstawiał się jej wyrafinowanej stylizacji, negując jednocześnie naturalistyczne tendencje impresjonizmu. Dojrzałość artyst. osiągnął na początku l. 20. XX w. Jego sztuka – o jasno sprecyzowanej formie, oparta na mocnej, czytelnej konstrukcji i ładzie, poparta dynamiczną osobowością artysty – stała się wówczas synonimem sztuki prężnego młodego państwa, choć sam S. daleki był od łączenia sztuki z polityką.

Początkowo zajmował się malarstwem i rzeźbą (w 1905 w TPSP w Krakowie przedstawił gipsowe *Studium głowy*), a także sztuką dekoracyjną (np. w 1904 otrzymał nagrodę TPSP w Krakowie za proj. pieca majolikowego). W czasie studiów w krak. ASP tworzył (niezachowane) olejne „notatki pejzażowe, głównie w tonach fioletowo-różowych, malowane pod wpływem głównie Stanisławskiego i innych profesorów z Akademii, najczęściej na niezagruntowanych tekturach, co nadawało pracom specyficzną matowość” (Stanisław Woźnicki).

Po osiedleniu się w Zakopanem studiował sztukę ludową regionu. W tym czasie z powodu choroby skóry zrezygnował z rzeźbienia oraz malarstwa ol. i zajął się wyłącznie akw. W tej technice malował m.in. widoki tatrzańskie i włoskie, upraszczając kompozycję i stosując ciemne, nie zlewające się plamy barwne. Zajmował się wówczas dekoracją wnętrz: przed sierpniem 1912 zaprojektował malowidła ścienne wszystkich sal

i urządzenie wnętrza salonów „towarzyskich” w Zakładzie Wodolecznym dra Andrzeja Chramca w Zakopanem (polichromie zrealizowane, znane z fot.), a w 1921 polichromie Muz. Tatrzańskiego (teka z proj. polichromii hallu, m.in. *panneaux décoratifs: Lucznik, Walka z niedźwiedziem, Walka górali ze Szwedami, Junacy*, rys. poręczy i schodów, MTZ). Podhalańskie motywy zdobnicze wykorzystał w proj. sztuki stosowanej – na Wystawie sztuki podhalańskiej we Lwowie w 1911 pokazano wyk. wg jego pomysłu 4 kilimy, portierey (w pracowni „Kilim” w Zakopanem), kredens, półkę i ławę (w pracowni Wojciecha Brzegi). Zanim S. sięgnął po technikę drzeworytu, projektował tkaniny. Ok. 1911, w ramach współpracy ze stow. „Kilim” (związany z Tow. Sztuka Podhalańska) S. wykonał (zgromadzone obecnie w zb. MTZ) projekty tkanin *Zbójnicy, Pietà* (oba akw., gwasz), rys. kilimowe: *Ukrzyżowanie, Pietà*, oba ok. 1911, *Wazonik, Lasem idzie zbójnicek...*, oba ok. 1911-13, wszystkie tusz, pióro, *Trzy wazoni*, oł., atrament, kredki, ok. 1911-13, *Twarz Matki Boskiej z kilimu Pietà*, oł., ok. 1911; zachowały się utkane wg tych wzorów kilimy płochowe: *Zbójnicy*, ok. 1911, *Ukrzyżowanie, Pietà*, oba 1911, *Lasem idzie zbójnicek...*, ok. 1911-13, a także kilim *Parzenice (lambrekín)*, ok. 1911-13 (wszystkie wyk. w pracowni „Kilim”). „Tkaniny, które zaprojektował Skoczylas dla «Kilimu» – zauważyła Maryla Sitkowska (2015) – były pierwszą tak radykalną próbą adaptacji do sztuki wzorów ludowych. Poprzedzały pod tym względem i własne dokonania Skoczylasa, w tym przede wszystkim jego drzeworyty, i poszukiwania nowych form artystycznych w kręgu formistów, którzy kilka lat później sięgnęli po te same wzory”. Kilimy proj. S. tkano także w wytwórni Stefana Galana w Glińianach pod Lwowem.

W l. 20. XX w. S. namalował akwarelowe widoki Krzemieńca i Kazimierza Dolnego, kilka portretów (m.in. *Portret córki w kwiecistej sukience*, akw., oł., ok. 1926-28, Muz. Żup Krak. w Wieliczce) i scen rodzajowych (*Dziewki z owocami*, akw., 1926). Prace pokazane na VII wystawie Rytmu oraz na wystawie indywidualnej S. w Domu Sztuki (1927) wzbudziły krytyczne opinie. Recenzenci (Wacław Husarski, Mieczysław Treter) zarzucali artyście niedostateczne opanowanie techniki akwarelowej przejawiające się w rozdzwiku między monumentalnością założeń kompozycyjnych a możliwościami technicznymi farb wodnych, jak

również malarską twardość, brak harmonii walo-rów, niedbałą kolorystykę.

Na przełomie 1910 i 1911, podczas pobytu w Paryżu, S. zainteresował się grafiką, przede wszystkim technikami metalowymi (akwaf., sucha igła, miedz., miękki werniks), w mniejszym stopniu zaś litografią i linorytem. Wg Maryli Sitkowskiej (2015) na wczesną twórczość graficzną S. mogli wywrzeć wpływ: pośrednio Józef Pankiewicz, a bezpośrednio Jan Rubczak (podobnie jak S., studiował w Krak. ASP, a ok. 1911 mieszkał w Paryżu pod tym samym adresem w dzielnicy Montparnasse). Jedne z pierwszych akwafort i suchorytów S. są dat. na 1910 i powstały prawdopodobnie w czasie pobytu w stolicy Francji. Do wczesnych prac graficznych należą m.in.: *Autoportret* (akwaf. i sucha igła, 1910), widoki architektury Krakowa (*Rynek, sucha igła, Kurza Stopka*, akwaf., *Klasztor Norbertanek*, technika mieszana, 1911) i Lwowa (*Kości. Dominikanów we Lwowie, Cerkiew wołoska we Lwowie*, 1912, obie akwaf.), portrety (*Portret Ireny Solskiej, Stary baca, Głowa górala*, 1912, sucha igła). W początkowym okresie twórczości S. chętnie podejmował w swoich rycinach tematy baśniowo-symboliczne (*Walka ze smokiem, Wykroty i kobieta*), a także związane z mitologią słowiańską (*Dworzyszcze*).

W 1913 zainteresował się techniką litografii (*Portal, Studium starca, Ogród Luksemburski*). Ostatnie prace w technikach metalowych stworzył w 1925 (*Domy w Kazimierzu*, sucha igła). „Akwaforty, suche igły, sztychy stylistycznie i formalnie trzymają się głównego nurtu sztuki przełomu wieków. Określają je terminy: realizm, symbolizm, impresjonizm. Tym bardziej uderza dystans, jaki dzieli je od powstających równolegle, od 1913 roku, drzeworytów” (Sitkowska, 2015). Drzeworyty zajmowały główne miejsce w twórczości graficznej S. (jednymi z pierwszych rycin w tej technice były: *Światowid, Dziewczyna na łące, Oblężenie, Wesele góralskie*). Dominują w nich tematy związane z Podhalem, góralami, z legendami zbójników tatrzańskich, które stały się niejako znakiem rozpoznawczym artysty dla szerokiego kręgu odbiorców. W l. 1913-18 ukształtował się indywidualny styl S. jako grafika. Jednym ze źródeł inspiracji jego sztuki było malarstwo na szkło, z charakterystycznymi elementami, takimi jak stylizacja, harmonijna kompozycja, płaskie tło. Prace S. nawiązują do tego rodzaju sztuki poprzez dążenie do lapidarności i dekora-

cyjności. Kompozycje, poprzedzone licznymi studiami, artysta budował symetrycznie, zamykając je w trójkącie lub łuku. Rytmiczne powtarzanie elementów nadawało całości dynamikę. Efekt ten bywał spotęgowany przez przedstawienie postaci ujętych w ruchu. W drzeworytach o tematyce religijnej – także inspirowanych obrazkami na szkle – dominują przedstawienia statyczne, np. *Z Bożej łaski* (1915, ryc. była w 1919 premią TZSP), *Św. Trójca i Wojna*, drugi tytuł *Święty Boże* (1916). Operowanie ostrym kontrastem czerni i bieli, w połączeniu z dynamiką i zwartą konstrukcją, nadawały wielu pracom S. zdecydowanie ekspresyjny charakter. S. używał wzdłużnych klocków z miękkiego drewna, w których wycinał obraz za pomocą ryłców, dłut i nożyków; stosował tzw. grzebień, czyli zazębianie się czerni i bieli. Niekiedy ręcznie kolorował odbitki, co jednak zmniejszało ich siłę wyrazu. W 1920 w Warszawie wydano drukiem przez Zakłady Graficzne A. Hurkiewicza i S-ki „Tekę zbójnicką” S., zawierającą drzew. z l. 1915-20 (*Taniec nad ogniem, Zbójnicy ze skarbem, Baca, Żebrak, Taniec zbójników, Janosik z frairką, Janosika imię, Głowa junaka, Pieta, Trójca Św.*), opatrzoną wstępem Romana Zrębowicza; pokazano ją po raz pierwszy na VI Wystawie Formistów w Pol. Klubie Artyst. w Warszawie. W końcu 1922 (z datą 1921) również w Warszawie została wydana drukiem (przez B. Wierzbickiego) „Tekę Podhalańską” (drzew.: *Łowy, Hulanka, Zaloty, Taniec, Giewont, Zamek zbójnicki, Walka ze smokiem, Śpiący rycerz, Chrystus, Św. Sebastian, Św. Krzysztof, Sztuka*).

W l. 20 S. kontynuował tematykę góralską; podejmował także tematy mitologiczne (*Wenus*, 1927, *Danae*, 1929, *Jutrzenka*, 1928, *Porwanie Europy*, 1927), rzadziej sięgał po motywy religijne (*Madonna z Dzieciątkiem*, 1923, *Madonna w lełujach*, 1928, *Pietà w winogradzie*, 1928). Od ok. 1925 pojawiają się w jego grafice tematy rodzajowe (*Praczkę*, 1930, *Dziewczęta z koszami*, 1928, *Kopanie ziemniaków*, 1932), występujące już wcześniej w akwarelach. W przedstawieniach zbójników S. dążył do ich heroizacji (*Łucznik*, 1923, *Polowanie na niedźwiedzia*, 1923), a w rycinach ze stylizowanymi postaciami wieśniaczek do monumentalizacji, wpisując ciało ludzkie w klasycyzujący model. Po 1925 w widokach i scenach z Kazimierza Dolnego różnicował fakturę: w *Spichlerzach w Kazimierzu* z 1929 ostre kontrasty czerni i bieli podkreślają brylowatość

architektury, natomiast w *Targu w Kazimierzu* z t.r. i w drzew. *Żydzi w Kazimierzu* z 1930 siatka żłobień i kresek pozwala na łagodne przejście od bieli przez szarość do czerni.

Po pobycie w Paryżu w 1928 S. zmienił technikę – wprowadził klocek sztorcowy i rytec wielorzędowy, co zmieniło fakturę jego drzeworytów. Wyrziste linie bieli i rytmiczne grzebień zastąpił równoległymi smugami szarości powstałymi z pociągnięć wielorzędowego ryłca. W tej technice opracował widoki miast włoskich (*Motyw z Włoch*, 1929, *Arsenal w Pizie*, 1928), Krakowa (*Katedra na Wawelu*, 1930, *Kościół Norbertanek*, 1929, *Wawel*, 1929, *Kościół Mariacki*, 1923, *Mały Rynek*, 1929), Sandomierza (*Sandomierz*, 1930) oraz z Warszawy, wyd. na przełomie 1929 i 1930 jako teka „Stare Miasto Warszawa” (drzew.: *Kolumna Zygmunta, Plac Zamkowy, Rynek Starego Miasta, Ulica Kanonia, Kamienne Schodki, Ulica Mostowa, Podwórko na Piwnej, Motyw Starego Miasta*). Zbliżony charakter mają tworzone w tym czasie drzew. na pocztówki (*Kościół Bernardynów we Lwowie, Katedra łacińska we Lwowie, Morskie Oko, Dworek, Drewniany kościółek – nokturn, Dziewki, Na Anioł Pański biją dzwony*, repr. Sitkowska, 2015). Nowa technika, szczególnie w widokach Warszawy, pozwoliła artystcy na uzyskanie różnorodnego wyrazu – od dramatyzmu (*Kolumna Zygmunta*) do liryzmu (*Kamienne schodki*). W 1929, na zamówienie angielskiego wydawnictwa, S. wykonał drzew. *Rapso* wyobrażający proroka Barucha do publikacji *The Apocrypha according to the authorized version*. W ostatnich l. życia artysta rytował pełne ekspresji głowy starców (*Stary baca*, 1933, *Głowa starego górala*, 1933), z których bardzo plastycznie modelowany *Beethoven* (1929) odznacza się niespotykanym w jego twórczości ładunkiem tragizmu.

S. wykonywał również ilustracje książkowe. Zachowując swój indywidualny styl, podporządkował go charakterowi tekstu, typografii, papierowi i czcionce. Zilustrował m.in.: książkę Stanisława Wasylewskiego *Klasztor i kobieta* (Lw. 1923), Władysława Reymonta *Legendę* (W. 1924), Stefana Żeromskiego *Puszcze jodłową* (W. 1926), Jana Gwałberta Pawlikowskiego *Bajdę o Niemrawcu* (Medyka 1928), Jana Kasprowicza *Taniec zbójnicki* (W. 1929), a także jego misterium *Marchott gruby a sprośny*, 1927, i Christopha Costera *Dyl Sowizdrzał*, 1929 (obie ostatnie książki

niewydane); zaprojektował okładkę do *Elementarza* Mariana Falskiego z il. Kamila Mackiewicza (Lw. 1925 i 1927). Sporadycznie tworzył ekslibrisy, m.in. w 1914 – Tomasza hr. Potockiego (do książek starych) wyróżniony I nagrodą (proj., rys. ol., na odwrocie *Drewniany kość. z wieżą*, BN), w 1917 – Eleonory Lubomirskiej; w t.r. wziął udział w konkursie na ekslibris „Książnicy Polskiej” Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych we Lwowie, zdobywając wyróżnienie za kilka prac, a także w konkursie Ordynacji Przeworskiej na 2 ekslibrisy (II nagroda); w 1920 wyk. ekslibris Józefa Piłsudskiego (akwaf.), ponadto Karola Zagajewskiego (cynkografia), Mariana Osmólskiego (drzew.). Projektował też rozmaite znaki graficzne: ok. 1907 otrzymał nagrodę za znak księgarni Gebethnera i Wolffa, później opracował logotypy Książnicy Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych (1921), firmy Gebethner i Wolff (drzew., 1921), wydawnictwa Książnica Atlas. W czasie wojny pol.-bolszewickiej tworzył dla Inspektoratu Generalnego Armii Ochotniczej plakaty propagandowe (znany *Józef Piłsudski*, litogr.).

S. zajmował się również scenografią. Na przełomie 1913 i 1914 wyk. proj. dekoracji do szopki Tow. Sztuka Podhalańska (wystawionej na scenie hotelu Morskie Oko w Zakopanem), w 1922 do sztuki *Judasz* Kazimierza Przerwy-Tetmajera w reżyserii Juliusza Osterwy, przyczyniając się – jak pisał Michał Orlicz – do sukcesu spektaklu za sprawą stworzenia „trójdziału sklepionego, w którym z lewej strony na podniesieniu panował mistyczny błękit, słodycz, jasność i zbawienie, z prawej czerwone piekło ..., w samym zaś środku, na ziemi, nie na podniesieniu, tarzał się w bólu, cierpieniach i sromocie Judasz...” (premiera 23 V t.r. w Teatrze Reduta w Warszawie); w 1928 zaprojektował scenografię i kostiumy do obrazu baletowego *Zbójnicy* (z muzyką Jana Makkiewicz, w układzie Tajanny Wysockiej), stanowiący część rewii *Gabinet figur wo(i)skowych* w teatrze Qui Pro Quo w Warszawie (premiera 18 V 1929).

Za Stanisławem Witkiewiczem propagował ideę sztuki narodowej rozumianej nie jako naśladownictwo form sztuki ludowej, ale jako „pewien określony świat uczuć, który pewien naród ze szczególnym zamiłowaniem odtwarza w pewnych charakterystycznych formach, które mimo zmieniających się prądów stale w dziełach artystów danego narodu się powtarzają” (tekst własny

S. Styl narodowy w sztuce). Dzięki odwoływaniu się do tradycji, do wspólnych wartości jednoczących naród historycznie i terytorialnie, sztuka współcz. byłaby rozumiana i akceptowana przez społeczeństwo, które z kolei wytworzyłoby mechanizmy zapewniające artystom należną pozycję w życiu kraju. Jednocześnie tylko narodowy charakter sztuki, zdaniem S., mógł uchronić Polskę przed ogarniającym kulturę europejską kryzysem.

Głęboko zaangażowany w bieżące życie artyst. kraju, od 1907 pisał artykuły na temat aktualnej sytuacji artystów, stanu sztuki i oświaty artyst., roli mecenatu i polityki kulturalnej państwa oraz recenzje z wystaw. Publikował m.in. w: *Krytyce*, *Ziemi*, *Gaz. Podhalańskiej*, *Tyg. il.* (w l. 1921-23; pierwsza recenzja w tym piśmie dot. wystawy Józefa Pankiewicza), *Wiad. lit.* (od 1924), *Gaz. pol.* (od 1929?; był jej współredaktorem), *Kulturze* (od 1931), *Prz. Graficznym*, *Sztukach Pięknych*, *Świecie*, *Wiad. Plastycznych* (1932). W 1928 S. ogłosił drukiem tekst wystąpienia w Pol. Klubie Artyst. *Sztuka a państwo* (*Głos Prawdy*, 1928 nr 244, s. 295-296), w którym krytykował politykę kulturalną rządu i rolę Departamentu Sztuki. Wypowiedź ta była podstawą sporządzonego przez Warsz. Tow. Artyst. memoriału, który w t.r. przedstawiano rządowi. S. postulował przywrócenie Ministerstwa Sztuki (*O Ministerstwo Sztuki*, *Plastyka*, 1930 nr 1, s. 6-9). Opublikował rozprawy *Drzeworyt, jego istota i historia* (*Grafika pol.*, 1928 z. 4, s. 20-25), *Pol. drzeworyty ludowe* (*Grafika*, 1930 nr 1, s. 4-9) i *Drzeworyt* (*Grafika*, 1933 nr 1, s. 40-44), a także przygotował album *Drzeworyt ludowy w Polsce* (W. 1933), z własnym wstępem i 99 ilustracjami (uwagi na marginesie tej publikacji zawarł w artykule *Pol. drzeworyt ludowy* ogłoszonym w *Pionie*, 1933 nr 3, s. 4). Wybór tekstów S. (*Sztuka - Szkoła - Państwo*) w oprac. Wojciecha Włodarczyka ukazał się w serii *Zeszyty Naukowe ASP w Warszawie*, 1984 nr 4/10.

S. wywarł wielki wpływ na sztukę i jej społeczny odbiór jako animator i organizator życia artyst. w kraju. Rozbudził zainteresowanie grafiką, którą uważał za „sztukę demokracji”, dostępną szerokim kręgom społecznym. Znały z tolerancyjnego stosunku do innych postaw artyst., koleżeński, o dużym autorytecie artyst. i moralnym, wychował nowe pokolenie wybitnych grafików; wśród jego uczniów byli m.in.: Tadeusz Cieślewski syn, Bogna Krasnodębska-Gardowska, Ludwik Gardowski, Tadeusz Kulisiewicz, Stefan

Mrożewski, Konrad Srzednicki, Paweł Steller, Witold Chomicz.

Oprócz wyż. wym., prace w zb. m.in.: Muz. Podlaskie Białystok – *San Gimignano*, akw., sygn., 1922 (?); MwB – *Widzenie*, dykta, sygn., 1904, *Kopy*, sygn., ok. 1905-10, *Pejzaż z drzewami*, ok. 1905-10, *Sad*, sygn., ok. 1905-10, wszystkie ol., *Ogródek w zimie*, akw., sygn., 1908, ponadto laurka dla profesora bocheńskiego gimnazjum Edwarda Kozłowskiego, gwasz, 1901; Muz. Górnośląskie Bytom – *Kość Mariacki w Krakowie*, ol. tektura, sygn., 1907, *Owocobranie*, akw., sygn., ok. 1925; Muz. Okręgowe Ziemi Kaliskiej Kalisz – *Na hali*, akw., sygn., ok. 1910-14; Muz. Śląskie Katowice – *Pejzaż górski*, ol. tektura, ok. 1908, *Łowy*, akw., gwasz, ol., sygn., *Owocobranie*, akw., sygn., ok. 1924; Muz. Nadwiślańskie Kazimierz Dolny – *Klasztor Reformatów w Kazimierzu*, ok. 1922, *Rynek w Kazimierzu*, ok. 1922-23, *Fragment miasteczka*, ok. 1925, *Widok Kazimierza*, ok. 1926-30, *Kamienica Gdańska od strony rzeki Grodarz w Kazimierzu*, ok. 1926-30, wszystkie akw., sygn.; Muz. Krakowa, Kraków – *Mały Rynek w Krakowie*, akw., sygn., ok. 1910; MNK – *Autoportret*, ol. tektura, ok. 1907; Muz. Okręgowe Leszno – *Leśne rozlewisko*, ol., sygn., ok. 1907; Fundacja Zb. Rodziny Sosenków Kraków – *Makata z pawiami*, aplikacja, ol., wełna, len, 1905; MN Lublin – *Widok Kazimierza (nocny)*, akw., sygn., ok. 1924; Muz. Uniwersyteckie Historii KUL Lublin – *Portal katedry na Wawelu*, ol. tektura, sygn., ok. 1907; Muz. Sztuki Łódź – *Bajka (Bajka o królownie i królewiczu-żabie, Królowna z żabką)*, ol., sygn., 1908, *Widok Kazimierza (Polskie miasteczko)*, sygn., ok. 1926, *Ulica w miasteczku*, sygn., ok. 1926-30, *Motyw z miasteczka*, sygn., ok. 1926-30, wszystkie akw.; Muz. Warmii i Mazur Olsztyn – *Młocka*, akw., sygn., ok. 1927; Muz. Śląska Opolskiego Opole – *Portret kobiety (z psem)*, ol., sygn., 1907, *Pejzaż z Podkarpacia (Górska wieś)*, sygn., ok. 1920, *Perugia*, sygn., 1922, obie akw.; Muz. Mazowieckie Płock – *Świt w sadzie*, ol., sygn., ok. 1910, *Biały domek w Łazienkach*, sygn., 1912 (?), *Motyw z Łazienek*, sygn., ok. 1919, *Kobziarz*, sygn., ok. 1921-23, wszystkie akw.; MNP – *Chaty na Podhalu*, akw., sygn., ok. 1920; MN Szczecin – *W polu*, akw., sygn., ok. 1921, *Młockarnia*, akw., sygn., 1927; MN Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego Szreniawa – *Portret starca*, akw., sygn., ok. 1931-33; Muz. Okręgowe Tarnów – *Portret młodej kobiety*,

pastel płótno, sygn., 1907; Muz. Okręgowe Toruń – *Mokradło w lesie*, ol. tektura, sygn., 1907, *Motyw z cmentarza*, akw., sygn., 1909; BN – *Akt młodej kobiety o kruczonych włosach*, akw., sygn., ok. 1917-20, ponadto kilkaset rys. dokumentacyjnych, przedstawiających kościoły, plany kościołów, kapliczki, fragm. polichromii, dzwonnice, rzeźby (m.in. z Nowego Targu, Rabki, Ostrowska, Łopusznej, Poronina, Zakopanego, Jordanowa, Rdzawki); Muz. ASP Warszawa – *Motyw z Łazienek II*, sygn., 1919, *Portret córki Marii*, sygn. i dat.: 28 XII 1920, *Portret córki Marii*, ok. 1920-22, *Autoportret*, sygn., 1921, wszystkie akw., *Obudzone dziecko*, ol., ok. 1915, *Portret Jadwigi Gałęzowskiej*, ol., ok. 1908-18, *Kobieta z koszem owoców*, ol., *Widok Kazimierza*, ol., ok. 1922-33, szkicownik z lat studiów w Wiedniu i Krakowie, ol., akw., ok. 1901-05, 69 płyt metalowych (depozyt Bohdana Urbanowicza); MNW – *Autoportret*, sygn., ok. 1907, *Demonstracja uliczna w 1905 r.*, *Ogród jezuicki we Lwowie*, tektura, ok. 1909, wszystkie ol., *Zbójnicki [taniec]*, sygn., ok. 1915-18, *Wiosna w Zakopanem*, sygn., 1919, *Kościół św. Wojciecha pod Lwowem*, sygn., ok. 1920, *Spichlerz w Kazimierzu*, sygn., ok. 1920-21, *Rynek w Kazimierzu (II)*, ok. 1920-30, *Pejzaż miejski*, sygn., ok. 1923-25, *Wianki*, sygn., 1924, *Kazimierz nad Wisłą - po burzy*, ok. 1926, *Kazimierz nad Wisłą - widok przez bramę*, sygn., ok. 1926-30, *Piaszczysta droga wśród sosen*, sygn., ok. 1928 [?], wszystkie akw., *Dwaj zbójnicy na tle zamku*, sygn., ok. 1920, *Zbójnik z psem* (studium do kompozycji Łowy), sygn., ok. 1921, *Ucieczka do Egiptu*, sygn., ok. 1921-23, *Rynek w Kazimierzu (I)*, sygn., ok. 1926-30, *Fragment miasteczka (Krzemieniec)*, sygn., ok. 1927, wszystkie akw., ol., ponadto 5 szkicowników: Zakopane, ok. 1916-18 (7 stron z rys.), Zakopane-Kazimierz, ok. 1918-21 (59 stron z rys., m.in. motywy architektoniczne, pejzaże, ornamenty, portrety w tym autoportret), Warszawa, ok. 1920-24 (47 stron z rys.), Kazimierz i Sandomierz, ok. 1923-25 (69 stron z rys.), Huculszczyzna, ok. 1931-33 (40 stron z rys.); Muz. Żup Krak. Wieliczka – *Autoportret*, tempera tektura, sygn., ok. 1907, na odwrocie *Bzy*, tempera tektura, sygn., 1911, *Widok Plant w zimie*, ok. 1908-18, *Pejzaż z drzewami*, ok. 1910-14, *Portret córki w fotelu (Portret dziewczynki w czerwonym żakiecie)*, sygn., 1925, wszystkie akw., *Kościół św. Mikołaja i Uniwersytet we Lwowie*, ok. 1910-14, *Zbójniki* (wg ludowego obrazka na szkle), ok. 1917-18, *Kobieta w stroju ludowym*

(w palcie), sygn., ok. 1924, *Kobieta w stroju ludowym (w kożuchu)*, ok. 1924, *Chłop w siermiędze* (studium), ok. 1931, ponadto kilka przedstawień Huculek i Huculów z l. ok. 1930-31, *Pies As*, ok. 1931, wszystkie akw., ol., ponadto ok. 24 rys. do rycin w technikach metalowych, 3 rys. do grafiki (niezrealizowane), m.in. *Zwiastowanie*, ol., oraz ok. 65 rys. detali architektonicznych, szkicownik Zakopane-Paryż zawierający rysunki aktów, ok. 1908-12 (96 stron z rys.), rysunki z rozsypanych szkicowników oraz karty ze szkicownika włoskiego (m.in. rys. *Bazylika św. Franciszka w Asyżu*, ok. 1922-33); Bibl. Ossolińskich – *Akty kobiece*, rys. ol.; MTZ – *Hala Gąsienicowa*, sygn., 1909, *Stary kościół w Zakopanem*, sygn., ok. 1909, *Józef Skotnica na nartach*, sygn., ok. 1910-14, *Krajobraz podhalański (z kościołem w Poroninie)*, inaczej *Zakopane*, sygn., 1924, *Autoportret*, sygn., 1926 (Oddz. Muz. Karola Makuszyńskiego), wszystkie akw.; Muz. Polskie Chicago – *Łucznik*, akw., gwasz; Finnish National Gallery Helsinki – *Kobiety w polu*, akw., sygn., ok. 1921; Muz. im. Aleksandra Puszkina Moskwa – *Fara w Kazimierzu*, akw., sygn., 1933. Zespoły prac graficznych S. znajdują się w wielu muzeach w Polsce (m.in. Bibl. Gł. ASP Kraków, BJ, Muz. Żup Krakowskich, MNP, Muz. Hist. Sanok, MN Szczecin, Muz. Okręgowe Toruń, BN, Gab. Ryc. BUW, Muz. ASP Warszawa, Muz. Archidiecezji Warsz., Muz. Drukarstwa Warsz. [Oddz. Muz. Warszawy], MNW, MNWr, ZNiO, MTZ) i za granicą oraz w zb. pryw.

W zb. rodziny artysty w Warszawie i Krakowie – obrazy ol., akw., rys., rzeźby, tkaniny, klocki drzeworytnicze. Ponadto, na aukcjach sztuki: w Warszawie – w 1997 *Portret dziewczynki w kraciastym spencerku*, ol., sygn., ok. 1915-18; w 2001 *Motyw ze Lwowa (Kościół Dominikanów)*, ol. tektura, sygn., 1909; w 2002 *U furty podhalańskiego kościoła*, akw., sygn., ok. 1920; w 2003 *Pieśń (Kobziarz)*, akw., sygn., ok. 1921-23; w 2004 *Pokłon pasterzy*, akw., ol., sygn., 1924; w 2005 *Pejzaż VI (Pejzaż górski)*, ol. dykta, sygn., 1905, *Pejzaż (Pejzaż letni)*, akw., sygn., 1920, *Kazimierz - fara*, akw., sygn., ok. 1926-30; w 2006 *Świerki w górach*, ol. płótno naklejone na tekturę, sygn., 1908, *Widok z Kazimierza*, akw., sygn., ok. 1920; w 2007 *Przed kapliczką w Karpatach*, ol., sygn., ok. 1916, *Z Podhala (Kościółek w kępie drzew)*, akw., ol., ok. 1920; w 2008 *Cortona*, akw., sygn., ok. 1923, *Miasteczko (Pejzaż z Kazimierza)*, akw., ok. 1926-30, *Pejzaż z zabudowaniami*, akw., sygn.,

1929; w 2009 *Santa Maria della Salute w Wenecji*, akw., sygn., 1909, *Kazimierz - w podcieniach*, akw., sygn., 1924, *Fara w Kazimierzu*, akw., sygn., ok. 1926-30, *Odaliska*, na odwrocie *Kościół w Łopusznej*, ol.; w 2010 *Świerki w górskim pejzażu*, akw., sygn., ok. 1920-23; w 2011 *Wnętrze kościoła St. Séverin w Paryżu*, akw., sygn., ok. 1910-12, *Jodły w śniegu (Pejzaż zimowy)*, akw., ok. 1910-14, *Autoportret*, ol., ok. 1912, *Akt we wnętrzu*, akw., ok. 1917-20; w 2012 *Ponte Rialto w Wenecji*, akw., sygn., 1909, *Karuzela*, akw., ol., sygn., 1909, *Pejzaż z kościołem*, akw., sygn., ok. 1926-30; w 2014 *W parku*, akw., sygn., 1909, *Martwa natura z zegarem*, akw., sygn., ok. 1910-14, *Motyw z Kazimierza*, akw., gwasz, ol., sygn., 1928; w 2015 *Brama Floriańska*, akw., węgiel, ol., sygn., ok. 1912, *Zagroda*, akw., sygn., ok. 1920-23, *Podwórko z żurawiem*, akw., sygn., 1923 (?); w Krakowie – w 2008 *Pejzaż tatrzański*, akw., sygn., ok. 1920; w 2010 *Ołtarz kościoła Franciszkanów w Krakowie*, akw., sygn., ok. 1910-14; w 2011 *Wieś góralska*, akw., sygn., 1909, *Rynek Główny w Krakowie*, ol., ok. 1911; w 2012 *Stary góral siedzący na skale*, akw., sygn., ok. 1910-14; w 2013 *Góral przed chatą*, akw., sygn., ok. 1910-14; w 2014 *Pejzaż (Słoneczniki)*, ol. dykta, sygn., 1905; w 2015 *Wnętrze drewnianej willi*, akw., sygn., ok. 1908-18; w Łodzi – w 2008 *Pejzaż górski*, akw., sygn., ok. 1920; w 2012 *Rynek w Kazimierzu (II)*, akw., sygn., ok. 1920-30; we Wrocławiu – w 2014 *Dziewczynka wśród malw*, ol., sygn. 1904; w Sopocie – w 2014 *Martwa natura z kwiatami*, akw., sygn.; w Gdańsku – w 2015 *Pejzaż zimowy*, akw., sygn., ok. 1919-20; w Nowym Jorku – w 2015 *Zimowy pejzaż górski*, ol., sygn., ok. 1910.

W IS PAN w Zb. Fotografii i Rys. Pomiarowych znajdują się zdjęcia prac S. – *Kazimierz (Ruiny zamku)*, akw., sygn., ok. 1920, *Do kościoła (Wesele góralskie)*, akw., sygn., ok. 1921, *Kobziarz*, akw., sygn., ok. 1921-23, *Zaloty (na tle pejzażu)*, akw., sygn., ok. 1921-23, *Wenecja*, akw., sygn., 1924, *Studnia w Kazimierzu*, akw., sygn., ok. 1925, *Martwa natura z owocami*, akw., sygn., ok. 1926-28, *Orvietto*, akw., sygn., ok. 1927, *Motyw z Sandomierza*, akw., sygn., ok. 1930, *Rozmowa (Plotki [?])*, akw., sygn., 1931, *Ucieczka*, akw., sygn., 1931, *Huculi na koniach*, akw., sygn., 1931, *Polskie miasteczko*, akw., sygn., 1933. Prace S., szczególnie drzeworyty, były często repr. w międzywojennej prasie.

Wielka il. encyklopedia powsz. wyd. Gutenberga, t. 16, Kr. (1929-32). – Édouard-Joseph [R.], *Dictionnaire biographique des artistes contemporains 1910-30*, t. 3, Paris 1931. – Peretiatkowicz A., Sobeski M., *Współcz. kultura pol.*, P. 1932. – ThB, t. 31 (Wallis-Walfisz M.). – *Encyklopedia Warszawy*, W. 1944. – *Wielka encyklopedia powsz. PWN*, t. 10, W. 1967. – *Encyklopedia wiedzy o książce*, Wr. 1971. – Grajewski, 1972. – *Słownik pracowników książki pol.*, W. 1972 (Grońska M.). – *Pol. bibliografia sztuki 1801-1944*, t. 1, cz. 1, Wr. 1975; t. 1, cz. 2, Wr. 1976; t. 2, Wr. 1979. – Radwańska-Paryska Z., Paryski W., *Wielka encyklopedia tatrzańska*, Poronin 1995. – PSB, t. 38/2, 1998 (Grońska M.). – Bénézit, t. 9. – *Słownik sztuki XX w.* red. Durozoi E., W. 1998 (M.S. [Sitkowska M.]). – de Belleville A., *Dictionnaire des graveurs de la Société de la gravure sur bois originale (S.G.B.O.) (1911-1935)*, Paris 2000. – Dugnat G., Sanchez P., *Dictionnaire des graveurs, illustrateurs et affichistes français et étrangers (1673-1950)*, t. 5, Dijon 2001. – Osterwalder M., *Dictionnaire des illustrateurs 1890-1945*, Neuchâtel 2011. – AKL, t. 104, 2019 (Ignaczak P.).

Swieykowski, s. 143, 507. – Turek J., *Trzydziestolecie Szkoły zaw. przemysłu drzewnego w Zakopanem*, Pam. Tow. Tatrzańskiego, t. XXXI, 1910, s. 70-71. – *Statut TAP w Paryżu*, [Paryż] 1911. – W. [Prokesh W.], *Z krak. pałacu sztuk pięknych. I. Zbiorowe wystawy Jadwigi Tetmajerówny, Wład. Skoczylasa ...*, Nowa Reforma, 1911 nr 484 (22 X), s. 1. – A.S. [Schroeder A.], *Zbiorowe wystawy A. Markowicza i W. Skoczylasa*, Tyg. il., 1912 nr 10, s. 195. – Treter M., *W sprawie TPSP we Lwowie*, Lw. 1912, s. 19. – Olszewski M., *Nasi artyści. Władysław Skoczylas*, Świat, 1913 nr 2, s. 3-4. – Bystander, *Grafika pol.*, Rewja, I, 1920 nr 23, s. 4-5 (z repr.). – Jan R. [Rembowski J.], *Drzeworyty Władysława Skoczylasa. Akwaforty Władysława Skoczylasa*, Światło, 1920 z. 8, s. 5-6, 8-9 (z repr.), z. 9, s. 8-9, 11 (z repr.). – St. Sier (Sierosławski S.), *Na rozstaju. Projekty reorganizacji Warsz. SSP*, Świat, 1921 nr 7, s. 9-10. – Urbański A., *Skoczylas*, L'Est Pologne, 1921 nr 19/20, s. 741. – Wallis M., *Wystawy zbiorowe w Zachęcie*, Robotnik, 1921 nr 322 (28 XI), s. 2. – Zrębowski R., *L'art de Ladislas Skoczylas. (Le problème de l'art graphique et la peinture à l'huile)*, Straż nad Wisłą, 1921 nr 1, s. 24-26, 27 (z repr.). – Żyznowski J., *Wystawa prac Władysława Skoczylasa*, Tyg. il., 1921 nr 47, s. 741 (repr.), 743-744. – Centnerszwer J., *Grafika pol. (Wład. Skoczylas, Wac. Wąsowicz, Szymon Syrkus, Jerzy Gelbard)*, I. *Drzeworyt*, Nasz Kurier, 1922 nr 284 (22 X), s. 3, nr 284 (23 X), s. 2. – Szczutowski S., *Sztuki plastyczne - Władysław Skoczylas*, Prz. warsz., 1922 nr 4, s. 140-144. – J.Ż. [Żyznow-

ski J.], *Wacław Borowski i Władysław Skoczylas w Zachęcie*, Tyg. il., 1923 nr 46, s. 734-735. – Fr. O., *Wystawa drzeworytów pol. w Mediolanie*, Echo warsz., 1924 nr 113 (9 V), s. 3. – Husarski W., *Władysław Skoczylas*, Sztuka i Artysta, 1924 nr 6, s. 133-136. – Tenże, *Władysław Skoczylas. Wystawa prac w Salonie Cz. Garlińskiego*, Wiad. lit., 1924 nr 50, s. 5. – J.Ż. [Żyznowski J.], „Rytm”. *Wystawa obrazów i rzeźb przeniesiona z TZSP do Salonu Cz. Garlińskiego*, Tyg. il., 1924 nr 22, s. 366. – Kołtoński A., *L'arte di Ladislaw Skoczylas*, Eroica (Mediolan), 1924 nr 84, s. 32-36. – W.H. [Husarski W.], *Władysław Skoczylas, wystawa prac w salonie Cz. Garlińskiego*, Tyg. il., 1924 nr 50, s. 813. – *Wystawa nowych prac malarskich Wł. Skoczylasa (salon Garlińskiego)*, Świat, 1924 nr 50, s. 9. – Woźnicki S., *Władysław Skoczylas*, W. 1925. – Wiczorkiewicz A., *Władysław Skoczylas*, Grafika pol., 1926 nr 2, s. 6-19. – Husarski W., *Akwarele Wł. Skoczylasa (Wystawa w Domu Sztuki)*, Tyg. il., 1927 nr 50, s. 1041. – Treter M., *Władysław Skoczylas. Malarz i grafik*, Świat, 1927 nr 53, s. 3-4. – Wallis M., *Wystawa prac malarskich Władysława Skoczylasa (Dom Sztuki)*, Robotnik, 1927 nr 342 (13 XII), s. 3. – Tenże, *Władysław Skoczylas. Twórca współcz. drzeworytu pol.*, tamże, nr 353 (24 XII), s. 4 (z repr.). – Wiczorkiewicz A., *Nasi artyści graficy: Władysław Skoczylas*, Grafika pol., 1927 nr 2, s. 5-19. – *Wystawy dzieł profesora Skoczylasa i Goryńskiej we Lwowie*, Prz. Graficzny, 1927 nr 47, s. 411-412. – *Wystawa drzeworytów Władysława Skoczylasa w Koszycach*, Prz. Graficzny, 1927 nr 17, s. 139, nr 19, s. 198. – Husarski W., *Władysław Skoczylas*, W. 1928. – J.M. [Mroziński J.], *Zbiorowa wystawa Władysława Skoczylasa w TPSP w Poznaniu*, Tęcza, 1928 z. 7, s. nlb. 15. – Klingsland Z.S., *L'art graphique de Skoczylas*, Pologne Littéraire, 1928 nr 28, s. 2. – Treter M., *Władysław Skoczylas*, The Studio, 1928 nr 420, s. 182-183. – Wallis M., *Władysław Skoczylas*, Sztuki Piękne, IV, 1927/28 nr 6, s. 201-220. – *Wystawa Skoczylasa w Poznaniu*, Prz. Graficzny, 1928 nr 6, s. 43. – Zahorska S., *Wystawa Skoczylasa*, Wiad. lit., 1928 nr 4, s. 3. – Husarski W., *Ze sztuki. Zw. Plastików ... Salon Garlińskiego: Skoczylas...*, Tyg. il., 1929 nr 16, s. 308, 309. – Husarski W., *Zb. drzeworytów pol. Witke-Jeżewskiego ofiarowany Muz. Narodowemu*, Tyg. il., 1929 nr 23, s. 459. – Kleczyński J., *Nowy Salon Czesława Garlińskiego ... Nowe drzeworyty Wł. Skoczylasa*, Kur. warsz., 1929 nr 267 (29 IX), s. 19-20. – Samotyhowa N., *Wystawa Władysława Skoczylasa w Salonie Garlińskiego*, Kobieta Współcz., 1929 nr 18, s. 14. – Skrudlik M., *Władysław Skoczylas, mistrz drzeworytu pol.*, Rodzina pol., 1929 nr 6, s. 165-166. – Winkler K., *Z wystaw warsz.*, Droga, 1929 nr 4, s. 433-434. – *Wladislaw Skoczylas*, Bulletin de

- l'Art, 1929 nr 756, s. 136. – Woroniecki E., *La gravure moderne en Pologne: Władysław Skoczylas*, Art et Artistes, 1929 t. 19, nr 102, s. 90-94. – *Wystawa art. mal. Wł. Skoczylasa w Salonie Cz. Garlińskiego w Warszawie*, Świat, 1929 nr 15, s. 7. – Husarski W., *Władysław Skoczylas dyrektorem Departamentu Sztuki*, Tyg. il., 1930 nr 23, s. 451. – Kuhn A., *Die Polnische Kunst von 1800 bis zur Gegenwart*, Berlin 1930. – *Ladislav Skoczylas*, Les Amis de la Pologne, 1930 nr 8/9, s. 202-204. – Mortkowicz J., *Le livre d'art en Pologne 1900-1930*, W. 1931. – Wallis M., „*Stare Miasto*” Skoczylasa, Wiad. lit., 1930 nr 3, s. 2. – Borowy W., *Jak żyją i pracują nasi artyści*. Wizyta u prof. Władysława Skoczylasa, Exp. Poranny, 1931 nr 346 (14 XII), s. 3. – F.K. [Klein F.], *Wystawa „Zwornika” i Skoczylasa*, Czas, 1931 nr 67, s. 4. – Kleczyński J., *Tablice artyst. dla szkół*, Kur. warsz., 1931 nr 326 (28 XI), s. 7. – M.d. [Dąbrowski M.], *Wystawa Władysława Skoczylasa*, Światowid, 1931 nr 12, s. 16. – Woroniecki E., *Drzeworyty Skoczylasa w Paryżu*, Tęcza, 1931 nr 22, s. nlb. 16. – *W sprawie ataku na prof. Skoczylasa*, Głos art. lubelskich, Kur. Lubelski, 1932 nr 286 (17 X). – Wallis M., *Grafika, sztuka demokracji*. Odczyt Władysława Skoczylasa w IPS, Robotnik, 1932 nr 421, s. 2. – Bunikiewicz W., *W rytmie sztuki pol.*, Świat, 1933 nr 40, s. 9. – Galis A., *Potrójny ryłec na bukszpanowym drzewie*. Rozmowa z prof. Władysławem Skoczylasem o duszy artysty ..., Tyg. il., 1933 nr 43, s. 847-848. – Lector [Charkiewicz W.], *Władysław Skoczylas*, Słowo, 1933 nr 281 (14 X), s. 2. – Podoski W., *Władysław Skoczylas (1913-1922)*, ABC, 1933 nr 295 (12 X), s. 6. – Siedlecki F., *Dwudziestolecie pracy artyst. Władysław Skoczylas*, Grafika, 1933/34 z. 4, s. 5-10. – Sterling M., *Dwudziestolecie pracy Władysława Skoczylasa*, Kur. Poranny, 1933 nr 279 (8 X), s. 10. – Winkler K., *Drzeworyty Władysława Skoczylasa (1913-1933)*. Salon Garlińskiego, Pion, 1933 nr 2, s. 3. – Tenże, *Władysław Skoczylas*, Droga, 1933 nr 7-8, s. 664-678. – Bartłomiejczyk E., Cieślowski T. syn, Ostoja-Chrostowski S., Goryńska J., Krasnodębska B., Kulisiewicz T., Podoski M., Szrednicki K., *Pamięci Władysława Skoczylasa*, ABC lit.-artyst. (dodatek do ABC), 1934 nr 17, s. 1-2. – Bunikiewicz W., *Wystawa Władysława Skoczylasa*, Kur. warsz., 1934 nr 352 (23 XII), s. 38. – *Choroba Wł. Skoczylasa*, Polska Zbrojna, 1934 nr 92 (6 IV), s. 10. – Cieślowski T. syn, „*Janosika imię nigdy nie zaginie*” (po śmierci Władysława Skoczylasa), Walka, 1934 nr 1 (29 IV). – Cieślowski T. syn, *Nad trumną ze żułokami śp. Władysława Skoczylasa dnia 10 kwietnia 1934...*, ogłoszone przemówienie... w imieniu ZPAG i Rytu, Grafika, 1934 nr 5, s. 3-6. – Tenże, *Odeza komitetu uczczenia śp. Władysława Skoczylasa*, Pion, 1934 nr 18, s. 12 (toż: Tyg. il., 1934 nr 18, s. 362). – Tenże, *Władysław Skoczylas, inicjator i twórca współczesnego drzeworytu w Polsce*, W. 1934. – Czaplińska A., *Mistrz współczesnej grafiki śp. Władysław Skoczylas*, Iskry, 1934/35 nr 17, s. 263-266. – Czyżewski T., *Śp. Władysław Skoczylas jako artysta i organizator*, Gaz. Kaliska, 1934 nr 88 (11 IV), s. 3. – Tenże, *Wystawa pośmiertna Władysława Skoczylasa*, Kur. pol., 1934 nr 345 (16 XII), s. 5. – Goetel F., *Odchodząca gwardia*. (Z powodu zgonu Władysława Skoczylasa), Gaz. pol., 1934 nr 103 (15 IV), s. 5. – Husarski W., *Śp. Władysław Skoczylas*, Tyg. il., 1934 nr 15, s. 291. – Tenże, *Władysław Skoczylas 1883-1934*, Pologne Littéraire, 1934 nr 99, s. 2. – Tenże, *Władysław Skoczylas*, Wiedza i Życie, 1934 nr 6, s. 499-503. – Marek J.R., *Kulturalni żywot. Władysław Skoczylas zemżeł*, Narodni Listy, 1934 nr z 12 IV. – K.M. [Mitera K.], *Władysław Skoczylas, wspomnienie pośmiertne*, Głos Plastyków, 1934 nr 9-12, s. 162. – Kaden-Bandrowski J., *Pamięci artysty-organizatora*, Gaz. pol., 1934 nr 103 (15 IV). – *Kronika artyst. ... Uczczenie pamięci śp. Władysława Skoczylasa*, Sztuki Piękne, X, 1934 nr 4, s. 140, 159. – Minich M., *Twórczość Władysława Skoczylasa (1883-1934)*, Dz. wil. Dod. Kulturalno-lit., 1934 nr z 22 IV, s. I (przedruk: Kur. lw., 1934 nr 109 z 23 IV). – Norblin-Chrzanowska Z., *Wystawa pośmiertna W. Skoczylasa*, Świat, 1934 nr 51, s. 18-19. – P.J., *O twórczości Wł. Skoczylasa*, Orlęta pozn., 1934 nr 15, s. 64. – *Piaśtun pol. sztuki ludowej. Władysław Skoczylas jako artysta i bojownik*, Exp. Poranny, 1934 nr 97 (9 IV), s. 97. – Podhorska-Okołów S., *Wystawa pośmiertna Władysława Skoczylasa*, Błuszcz, 1934 nr 51-52, s. 1600-1601. – Podoski W., *Dzieje żywota artystycznego*, Myśl nar., 1934 nr 53, s. 793-794. – Samotyhowa N., *Władysław Skoczylas*, Praca Obywatelska, 1934 nr 8, s. 10-11. – Seweryn T., *Władysław Skoczylas*, Wierchy, XII, 1934, s. 129-134. – Siedlecki F., *Fragmenty*, W. [1934], s. 214-217. – Sterling M., *Twórczość Władysława Skoczylasa*, Kur. Poranny, 1934 nr 103 (15 IV), s. 12. – Tenże, *Oblicze ideowe Władysława Skoczylasa*, tamże, 1934 nr 359 (29 XII), s. 6. – Strakun L., *Zgon Władysława Skoczylasa*, Opinia, 1934 nr 15, s. 6. – *Śp. Władysław Skoczylas*, Polska Zbrojna, 1934 nr 96 (9 IV), s. 2. – *Śp. Władysław Skoczylas. Zgon znakomitego malarza i grafika*, Dzień Dobry, 1934 nr 97 (9 IV), s. 1. – *Działalność Skoczylasa społeczno-organizacyjna*, Świat, 1934 nr 16, s. 5-6 (tamże: Pruszkowski T., *Pamięci Władysława Skoczylasa*, s. 7, Krasnodębska-Gardowska B., *Nasz Profesor*, s. 7, Treter M., *Skoczylas a wystawy sztuki pol. zagranicą*, s. 7-8). – Treter M., *Śp. Władysław Skoczylas i jego styl*, Gaz. pol., 1934 nr 98 (10 IX). – W.N., *Władysław Skoczylas: z życia i pracy*, Kur. pozn., 1934 nr 162

- (12 IV), s. 8. – Wallis M., *Władysław Skoczyła*, Wiad. lit., 1934 nr 16, s. 7. – Waśkowski A., *Sztuka Władysława Skoczyla*, Głos Narodu, 1934 nr 97 (11 IV), s. 4. – Weinzieher M., *Twórczość Władysława Skoczyla*. *Wystawa pośmiertna w IPS-ie*, Nasz prz., 1934 nr 363 (26 XII), s. 12. – Winkler K., *Człowiek i dzieło*, Pion, 1934 nr 16, s. 7. – Tenże, *Dzieło Skoczyla*, Dziś i Jutro, 1934 nr 20 (31 XII), s. 2. – *Wystawa pośmiertna Władysława Skoczyla*, Tyg. il., 1934 nr 50, s. 993. – *Zgon śp. prof. Władysława Skoczyla*, Kur. warsz., 1934 nr 96 (9 IV), s. 2. – Majkowski H., *Władysław Skoczyła*, *wskrzesiciel drzeworytu pol.*, Nowy kur., 1935 nr 138 (16 VI), s. 3. – Masłowski M., *Wystawa Skoczyla w IPS*, Pion, 1935 nr 2, s. 6. – Mroziński J., *Władysław Skoczyła*. *Z okazji wystawy pośmiertnej w Muz. Wielkopolskim*, Kur. pozn., 1935 nr 206 (5 V), s. 13. – Podoski W., *Drzeworyt Skoczyla*, Myśl nar., 1935 nr 2, s. 30. – Puciata-Pawłowska J., *Plastyka*, Pion, 1935 nr 19, s. 7. – Treter M., *Władysław Skoczyła - maliř a grafik*, Hollar (Praha), 1935, s. 3. – Wallis M., *Wystawa pośmiertna Skoczyla*, Kur. Łódzki, 1935 nr 27 (27 I), s. 5. – Blum H., *Der Holzschnittkünstler Władysław Skoczyła 1883-1934*, Gutenberg Jahrbuch (Berlin), XI, 1936, s. 190-197. – Treter M., *Sztuka pol. w okresie 1863-1930*, [w:] *Polska, jej dzieje i kultura*, t. 3, W. [1932]. – Blum H., *Twórczość Władysława Skoczyla (1883-1934)*, Nike, I, 1937, s. 83-117. – *Subskrypcja na drzeworyty Władysława Skoczyla*, Prosto z Mostu, 1938 nr 15, s. 4. – Samotyhowa N., *Pamięci Władysława Skoczyla*, Praca Obywatelska, 1939 nr 7, s. 7-8. – Puciata-Pawłowska J., *Dzieje Miejskiej Szkoły Sztuk Zdobniczych i Malarstwa w Warszawie*, W. 1939. – Krzywoszewski S., *Długie życie*, W. 1947, t. 2. – Blum H., *Władysław Skoczyła*, W. 1949. – Tomov E., *Vladislav Skočilas. Život a tvorčestvo (1883-1934)*, Sofija 1957. – Mortkowicz-Olczakowa H., *Wspomnienie o Władysławie Skoczylasie*, [w:] *Bunt wspomnień*, W. 1959, s. 303-310. – Malczewski R., *Pepek świata*, W. 1960, s. 70. – Urbanowicz M., *Gdy myślę ojciec*, Świat, 1960 nr 14, s. 11. – Makowski T., *Pamiętnik*, oprac., wstęp i komentarz Jaworska W., W. 1961. – Czarnocka K., *Półtora wieku grafiki pol.*, W. 1962, s. 258-283. – Bołdok S., *Stow. Pol. Art. Grafików RYT*, [w:] *Z zagadnień plastyki pol. w l. 1918-1939*, Wr. 1963. – Garlińska-Zembrzuska H., *Salon Czesława Garlińskiego w l. 1922-1939*, tamże. – Dobrowolski, t. 3. – Schulz B., *Proza*, Kr. 1964. – Piwocki, ASP Warszawa. – Grońska M., *Władysław Skoczyła*, Wr. 1966. – Bartoszewicz W., *Buda na Powiślu*, W. 1966. – Pol. życie art., 1, 2. – Wiercińska, TZSP. – Lipoński W., *Medal Władysława Skoczyla*, Dysk Olimpijski, 1969 nr 2, s. 21, 22. – *Materiały ASP Kraków*, 2. – Skierkowska E., *Współcz.*
- ilustracja książki*, Wr. 1969. – Wiercińska TZSP, Kat. – Bojko S., *Recepcja grafiki radzieckiej w Polsce*, [w:] *Sztuka XX w. Materiały Sesji SHS*, W. 1971, s. 231-232, 236-239, 244, 250. – Grońska M., *Nowoczesny drzeworyt pol. (do 1945 r.)*, Wr. 1971. – Anders H., *Rytm. W poszukiwaniu stylu nar.*, W. 1972, s. 24, 26, 28, 35, 38, 40, 47-49, 58-61, 63-65, 85, 97, 98, 100, 101, 103-107, 110, 111, 148, 149, 169-171, 193, 196, 197, 207. – Lorentowicz I., *Oczarowania*, W. 1972. – Kenarowa H., *Od zapańskiej Szkoły Przemysłu Drzewnego do szkoły Kenara*, Kr. 1978. – Ostrowska-Grabska H., *Bric à brac 1848-1939*, W. 1978. – Urbanowicz M., *Gdy myślę ojciec... O talent wytyczajcie proces Bogu...*, Polityka, 1978 nr 10, s. 10. – Pollakówna J., *Malarstwo pol. Między wojnami 1918-1939*, W. 1982. – Czapski J., *Patrząc*, W. 1983. – Olszewski A.K., *Dzieje sztuki pol. 1890-1980*, W. 1988. – Jakimowicz I., *Formiści*, W. 1989. – Sopoćko K.M., *Jadwiga w tle*, W. 1989, s. 33, 50, 52, 55. – Czarnecki K., *Płockie życie artyst. w l. 1900-1939*, Płock 1990. – Grońska M., *Ekslibrisy*. *Wiad. zebrane dla kolekcjonerów*, W. 1992. – *Materiały do dziejów IPS (1930-1939)*, oprac. Sosnowska J., W. 1992. – Ziejka F., *Paryż młodopolski*, W. 1993. – Żeromska M., *Wspomnienia*, t. 1, W. 1993. – Grońska M., *Grafika w książce, tece i albumie*. *Pol. wydawnictwa artyst. i bibliofilskie z l. 1889-1945*, W. 1994. – Pruszyńska J., *Stary gazda i Łucznik*, Gaz. Stołeczna (dod. do Gaz. Wyborczej), 1994 nr 61, s. 4. – Jordanowski S., *Vademecum malarstwa pol. w USA*, W. 1996. – *ZET w walce o niepodległość i budowę państwa*. *Szkice i wspomnienia*, W. 1996. – Sosnowska J., *Sztuka w oczach pol. prawicy do 1939 r.*, *Roczniki Humanistyczne*, 1998, z. 8, s. 173-200. – Milewska W., Zientara M., *Sztuka Legionów Pol. i jej twórcy 1914-1918*, Kr. 1999. – Sosnowska J., *Polacy na Biennale Sztuki w Wenecji 1895-1999*, W. 1999. – Kossowska I., *Narodziny polskiej grafiki artyst. 1897-1917*, Kr. 2000. – Tomalska J., Szczygieł-Rogowska J., *Białostocka bohema artyst. w l. 1919-1939*, [w:] *Szkice do dziejów Białegostoku*, Pol. Tow. Hist., Oddz. w Białymstoku, red. Kietliński M., Śleszyński W., Białystok 2003, s. 71. – Bobrowska-Jakubowska E., *Artyści pol. we Francji w l. 1890-1918*. *Wspólnoty i indywidualności*, W. 2004. – Bołdok S., *Antykwarejaty artyst., salony i domy aukcyjne*, W. 2004. – Luba I., *Dialog nowoczesności z tradycją*. *Malarstwo pol. dwudziestolecia międzywojennego*, W. 2004. – Bartnicka-Górska H., Szczepińska-Tramer J., *W poszukiwaniu światła, kształtu i barw*. *Artyści pol. wystawiający na Salonach paryskich w l. 1884-1960*, W. 2005. – Drexlerowa A.M., Olszewski A., *Polska i Polacy na powszechnych wystawach światowych 1851-2000*, W. 2005. – Wierzbicka A., *Artyści pol. w Paryżu*. *Antologia*

tekstów 1900-1939, W. 2008. – Chmielewska A., *Przyszłość sztuki w społeczeństwie masowym. Poglądy i działalność Władysława Skoczylasa*, [w:] *Metamorfozy społeczne. 4. Kultura i społeczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej*, red. Mędrzecki W., Zawiszewska A., W. 2012, s. 407-423. – Luba I., *Duch romantyzmu i modernizacja. Sztuka oficjalna Drugiej Rzeczypospolitej*, W. 2012. – Wierzbicka A., *Świadectwa obecności. Pol. życie artyst. we Francji w l. 1900-1939. Cz. I: lata 1900-1921, W. 2012; Cz. II: lata 1922-1929, W. 2015; Cz. III: lata 1930-1939, W. 2016.* – Kossowski Ł., Martini M., *Wielka fala. Inspiracje sztuką Japonii w pol. malarstwie i grafice*, W.-Toruń 2016. – Chmielewska A., *Wyobrażenia polskości. Sztuki plastyczne II Rzeczypospolitej w perspektywie społecznej i historii kultury*, W. 2019. – Cyniak P., *Pejzaż malowniczy w twórczości Władysława Skoczylasa*, *Spotkania z Zabytkami*, 2019 nr 1-2, s. 36-43. – Klekot E., *Kłopoty ze sztuką ludową*, Gd. 2021. – Sears M., *The Warsaw group RYTM (1922-1932) and modernist classicism*, Kr. 2022.

Kat. pośmiertnej wystawy studiów i szkiców Aleksandra Gieryskiego oraz nieustającej wystawy, TPSP, Kr. 1903. – *Nieustająca wystawa TPSP*, Kr. 1903. – *I wystawa widoków pp. St. Czajkowskiego, St. Kamockiego ... Nieustająca wystawa*, TPSP, Kr. 1903. – *Wystawa nieustająca TPSP i Trzecia wystawa prac Eug. Dąbrowy*, Kr. 1905. – *Wystawa nieustająca TPSP*, maj, Kr. 1905. – *Wystawa nieustająca TPSP*, czerwiec, Kr. 1905. – *Wystawa nieustająca TPSP*, lipiec, Kr. 1905. – *Wystawa nieustająca TPSP*, sierpień, Kr. 1905. – *Wystawa nieustająca TPSP*, październik, Kr. 1905. – *Kat. III Wystawy jesiennej*, TPSP, Lw. 1906. – *Kat. wystawy*, styczeń, TPSP, Kr. 1906. – *Kat. wystawy*, luty, TPSP, Kr. 1906. – *Salon TPSP*, Kr. 1906. – *IV Wystawa doroczna malarstwa i rzeźby. Salon 1907*, TZSP, W. 1907. – *IV Wystawa jesienna*, TPSP, Lw. 1907. – *Kat. V Wystawy jesiennej*, TPSP, Lw. 1908. – *Kat. wystawy TPSP we Lwowie*, luty - marzec, TPSP, Lw. 1908. – *V Wystawa doroczna. Salon 1908*, TZSP, W. 1908. – *III Wystawa wiosenna*, TPSP, Lw. 1908. – *Wystawa TPSP*, maj-czerwiec, Kr. 1908. – *Kat. IV-tej Wystawy wiosennej*, TPSP, Lw. 1909. – *Kat. wystawy*, marzec-kwiecień, TPSP, Lw. 1909. – *Kat. wystawy*, listopad-grudzień, TPSP, Lw. 1909. – *Nieustająca wystawa TPSP*, lipiec-sierpień, Kr. 1909. – *Nieustająca wystawa TPSP*, październik, Kr. 1909. – *Nieustająca wystawa TPSP*, listopad-grudzień, Kr. 1909. – *Wystawa TPSP*, styczeń, Kr. 1909. – *Wystawa TPSP*, luty, Kr. 1909. – *Wystawa TPSP*, marzec, Kr. 1909. – *Kat. powsz. wystawy sztuki pol.*, Pałac Sztuki, Lw. 1910. – *Kat. wystawy TPSP*, kwiecień, Lw. 1910. – *Kat. wystawy TPSP*, grudzień 1910 - styczeń 1911, Lw. 1910. – *Nieustająca*

wystawa TPSP, czerwiec, Kr. 1910. – *Nieustająca wystawa TPSP*, wrzesień, Kr. 1910. – *Nieustająca wystawa TPSP*, grudzień, Kr. 1910. – *Kat. wystawy podhalańskiej*, TPSP, Lw. 1911. – *Nieustająca wystawa TPSP*, maj, Kr. 1911. – *VII Wystawa wiosenna*, TPSP, Lw. 1911. – *Nieustająca wystawa TPSP*, październik-listopad, Kr. 1912. – *XLI. Ausstellung der Vereinigung Bildender Künstler Österreichs Secession*, Wien 1912, s. nlb. 36, poz. 204. – *Siódma wystawa wiosenna*, TPSP, Lw. 1912. – *Wystawa zbiorowa prac Władysława Skoczylasa. Akwarele - grafiki - kilimy*, TPSP, Lw. 1912. – *Kat. wystawy sztuki współcz. urządzanej staraniem Tow. Dziennikarzy Pol. i TPSP ... na dochód funduszu wdów i sierot po dziennikarzach pol.*, Lw. 1913. – *Nowoczesna grafika pol.*, Antykwarjat H. Wildera, W. 1913. – *I Krajowa wystawa kilimów dawnych i współcz. oraz pokrewnych tkanin wzorzystych*, Lw. 1913. – *Cat. illustré du Salon 1913*, Société nationale des Beaux-Arts, Grand Palais des Champs Elysées, Paris 1913. – *Wystawa dzieł Jana Matejki oraz wystawa obrazów dawniejszych i współcz. malarzy pol. i obcych*, Bochnia 1913. – *Kat. Salonu Richlinga z Warszawy, Wilno 1914.* – *Kat. wystawy Stefana Filipkiewicza, Mieczysława Reyznera, Władysława Skoczylasa*, TPSP, Lw. 1914. – *Pamiętka z Wystawy graficznej i konkursu II-go im. H. Grohmana*, W. 1914. – *Kat. wystawy dzieł sztuki „Legiony Pol.”*, Kr. 1916. – *Kat. wystawy Rok 1915-1916*, TPSP, Lw. [1916]. – *Wystawa sztuki pol.*, TPSP, Lw. 1916. – *Wystawa*, lipiec-sierpień, TPSP, Kr. 1916. – *Kat. I Wystawy ekspresjonistów pol.*, TPSP, Kr. 1917. – *Kat. wystawy dzieł sztuki przeznaczonych do rozłosowania*, Lw. 1917. – *Salon 1917*, TZSP, W. [1917]. – *XXI Wystawa „Sztuki”*, Kr. 1918. – *Kat. I-ej wystawy formistów pol.*, Hotel Polonia, W. 1919. – *Salon 1918*, TZSP, W. [1918]. – *Wystawa wiosenna artystów warsz.*, TZSP, W. 1918. – *Salon 1919*, TZSP, W. 1919. – *Salon wiosenny*, TZSP, W. 1919. – *Kat. wystawy „Starego Lwowa”*, TPSP, Lw. 1920. – *Cat. de l'Exposition d'art polonais au Salon de la Société Nationale des Beaux-Arts (Grand Palais)*, Paris 1921. – *Kat. 67 wystawy TAP „Sztuka”*, TZSP, W. 1921. – *Kat. 75 wystawy TAP „Sztuka”*, TZSP, W. 1921. – *Salon doroczny 1921*, TZSP, W. [1921]. – *Salon doroczny 1921/22*, TZSP, W. 1921. – *Wystawa Dołżyckiego, J. Mrozińskiego, Skoczylasa, W. Osseckiego i Grupy Formistów*, TPSP, P. 1921. – *Kat. Salonu jesienno*, TPSP, Lw. 1922. – *La Pologne à la Foire - exposition internationale du livre à Florence*, [W.] 1922. – *Pierwsza wystawa okrężna. Grafika pol.*, W. 1922. – *Salon doroczny 1922/23*, TZSP, W. 1922. – *Cat. des ouvrages de peinture, sculpture ...*, Société du Salon d'Automne, Paris 1922. – *Wystawy zbiorowe: Samlicki Marcin, Skoczylas Władysław ...*,

- TPSP, Kr. 1922. – *Salon doroczny 1923*, TZSP, W. [1923]. – *Kat. salonu dorocznego W.T.A.* [Warsz. Tow. Artyst.], W. 1924. – *La xilografia contemporanea in Polonia di Alessandro Koltonski*. Edito per la Mostra delle stampe Polacche Raccolte da l'Eroica nelle sale del „Convegno”, Milano 1924. – LXXIX Wystawa zbiorowa TAP „Sztuka”. Wystawa zbiorowa prac Wacława Dyźmańskiego ..., Miejska Galeria Sztuki, Łódź 1924. – Wystawa zbiorowa prac Władysława Skoczylasa, Miejska Galeria Sztuki, Łódź 1924. – *Cat. de la Section Polonaise. Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes*, Paris 1925. – *Exposition du livre et de la gravure polonaise*, Musée du Livre, Bruxelles 1925. – *Gruppo Polacco Rytm alla Terza Biennale*, Roma 1925. – *Kat. Salonu letniego*, TPSP, Lw. 1925. – Wystawa okrężna grafików pol. Wystawa bieżąca, Miejska Galeria Sztuki, Łódź 1925. – *Catalogo della XV^a Esposizione Internazionale d'Arte della Città di Venezia*, Venezia 1926. – *Kat. wystawy zbiorowej prac W. Skoczylasa pt. „Kazimierz nad Wisłą”*, Dom Sztuki, W. 1926. – *Lengyel representativ grafikai kiállitás*. Katalógusa, Nemzeti Szalon, Budapest 1926. – *II Esposizione Internazionale Dell' Incisione Moderna*, Firenze 1927. – *Kat. XXIV wystawy TONZP w Kamienicy Baryczków*, W. 1927. – *Kat. Wystawa prac: S. Finkelsteina, J. Hechta, ..., W. Skoczylasa, N. Spigla, W. Strzezińskiego*, Miejska Galeria Sztuki, Łódź 1927. – *Kat. wystawy*, Dom Sztuki, Lw. 1927. – *Utställning av polsk konst*, Helsingfors-Ateneum, Helsingfors [Helsinki] 1927. – *Utställning av polsk konst*, Kungl. Akademien För De Fria Konsterna, Stockholm 1927. – *XI Olympiade Amsterdam 1928*. *Cat. du concours et de l'exposition d'art olympique*, Stedelijk Museum Amsterdam, [Kr. b.r.]. – *Exposition des gravures sur bois de Wladislaw Skoczylas*, Galerie Zak, [Paris] 1928. – *Kat. I-go Salonu grafiki pol. urządzonego przez Zw. Pol. Art. Grafików w Warszawie*, W. 1928. – *Kat. wystawy jesiennej*, TPSP, Lw. 1928. – *Wystawa lwowskiej książki pol. ... Kat. wystawy grafiki drukarskiej i opraw artyst.*, Lw. 1928. – *L'Art polonais*. *Cat. de l'exposition au Palais des Beaux-Arts de Bruxelles*, Bruxelles 1928. – *Lengyel representativ képzőművészeti kiállítás*, Nemzeti Szalonban, Budapest 1928. – *Ógólna wystawa bieżąca*, TPSP, Kr. 1928. – *Section polonaise organisée par la Société d'Échanges Littéraires et Artistiques entre la France et la Pologne et par le Circle Artistes Polonais à Paris*, Salon d'Automne, Paris 1928. – *Wystawa dzieł malarzy: A. Bermana, Wlastimila Hofmana, W. Skoczylasa, ... oraz uczniów akademii krak.*, Miejska Galeria Sztuki, Łódź 1928. – *Wystawa jubileuszowa Wlastimila Hofmanna*. *Wystawy zbiorowe Wł. Skoczylasa, ... oraz wystawa bieżąca od 16 września do 19 października 1928*, TPSP, Kr. 1928. – *Wystawa Niezależnych*, TPSP, Kr. 1928. – *IX Wystawa Tow. Artystów Pol. Rytm*, Salon C. Garlińskiego, W. 1929. – *Kat. Działu Sztuki*, PWK, P. 1929. – *Kat. pierwszej wystawy drzeworytów Stow. Art. Grafików „Ryt”*, W. 1929. – *Kat. wystaw związkowych*, TPSP, Lw. 1929. – *I Wystawa Warsz. ZZZPAP*, TPSP, Kr. 1929. – *Polsche Kunst. Tentoonstelling in Pulchri Studio te s'Gravenhage*, s'Gravenhage 1929. – *X Wystawa Zw. Pol. Artystów Plast. „Rytm”*, kwiecień, TPSP, Lw. 1930. – *Exhibition of Contemporary Polish Graphic Art at the Mitsukoshi Gallery*, Tokio 1930. – *Jubileuszowy Salon Krak.*, TPSP, Kr. 1930. – *Kat. wystawy ekslibrisów słowiańskich i wystawy zbiorowej R. Męckiego*, Lw. 1930. – *Kat. wystawy sztuki ludowej*, IPS, W. 1930. – *L'Art Polonais*. *Cat. de l'exposition au Musée Toma Stelian ...*, mai-juin, București 1930. – *Salon grafiki 1930*. *Stow. Pol. Art. Grafików Ryt*, Salon C. Garlińskiego, W. 1930. – *Second International Exhibition of Lithography and Wood Engraving*, The Art Institute of Chicago, Chicago 1930. – *Wystawa dzieł sztuki*, TPSP, Lw. 1930. – *Wystawa dzieł sztuki p.n. Salon Listopadowy*, IPS, W. 1930. – *Cat. du Salon International du Livre d'Art*, Paris 1931. – *Exposition des gravures sur bois de Władysław Skoczylas*, Galerie Zak, Paris 1931. – *Kat. VIII Wystawy WTAP oraz IPS z Warszawy, Wilno 1931*. – *Kat. Salonu wiosennego im. Józefa Piłsudskiego, wystawy portretów Marszałka ...*, bieżąca, IPS, W. 1931. – *Kat. VI wystawy dzieł sztuki*. *Michał Boruciński, Władysław Skoczylas, Wojciech Weiss*, IPS, W. 1931. – *Kat. wystawy okrężnej tkanin i ceramiki spółdzielni „Ład”*, *Grafiki Stow. „Ryt”*, rzeźb Henryka Kuny, IPS, W.-Łódź 1931. – *Kat. wystawy Salon warsz. [tzw. listopadowy]*, IPS, TPSP, Kr. 1931. – *Polska Grafika*, Zagreb 1931. – *Salon grafiki 1931*. *Stow. Pol. Art. Grafików Ryt*, Salon C. Garlińskiego, W. 1931. – *VI wystawa Zrzeszenia Art. Plastyków „Zwornik”*. *Wystawa zbiorowa Wł. Skoczylasa*, TPSP, Kr. 1931. – *Wystawa dzieł sztuki p.n. Salon zimowy*, IPS, W. 1931. – *Wystawa wiosenna*, TPSP, Lw. 1931. – *Wystawy zbiorowe Olgi Boznańskiej, Janusza Marii Brzeskiego, Rytu, Zw. Art. Grafików ...*, TPSP, Kr. 1931. – *Kat. X wystawy IPS-u. Salon wiosenny*, IPS, W.-Łódź 1932. – *Kat. Galerii Sztuki Pol.*, Kamienica Baryczków, W. 1932. – *Nowa Generacja*. *Pierwsza wystawa*, TPSP, Lw. 1932. – *XVIII^a Esposizione Biennale Internazionale d'Arte 1932*, Venezia 1932. – *Przew. nr 1. Kat. Ruchoma Wystawa Sztuki*, W. [1932]. – *Salon wiosenny „Rytmu”*, IPS, W. 1932 (zamiast kat.: Wiad. Plastyczne nr 1). – *III Salon zimowy*, IPS, W. 1932. – *Wystawa wiosenna*. *Przew. nr 2*, Wil. Tow. Niezależnych, Wilno 1932. – *Wystawa Konrad Krzyżanowski, Tadeusz Kulisiewicz ...*, *Stow. „Ryt”*, IPS, W. 1932. – *Kat. XIV wystawy IPS-u. Salon zimowy*, IPS,

- W.-Łódź 1933. – *Kat. wystawy drzeworytów W. Skoczylasa 1913-1933*, Salon Garlińskiego, W. 1933. – *Kat. wystawy Kazimierz Dolny w malarstwie*, IPS, W. 1933. – *Kat. wystawy prac malarskich i graficznych*, Akademickie Koło Łowiczan, Łowicz 1933. – *I Międzynarodowa wystawa drzeworytów*, IPS, W. 1933. – *Виставка современного польского искусства*, Государственная Третьяковская Галерея, Москва 1933. – *IV Salon zimowy*, IPS, W. 1934. – *Kat. XXI wystawy IPS-u. Salon drzeworytów. Polska, Zw. Soc. Rep. Rad., Ukr. Rep. Rad.*, IPS, W.-Łódź 1934. – *Katalog výstavy umělecké grafiky polské, krásné knihy a užité grafiky krakovské a novínářství polského*, Národní Museum v Praze, Praha 1934. – *Poola Tänapäeva Kunsti Näitus*, Eesti Kunstimuuseum, Tallinn 1934. – *Przew. TZSP nr 95*, W. 1934 (Polska i jej lud w malarstwie). – *Wystawa pośmiertna Władysława Skoczylasa*, wstęp Cieślowski T. syn, IPS, W. 1934 (zawiera spisy: wystawy ogólne w kraju, zbiorowe za granicą, stanowiska i odznaczenia, teksty dot. S. w czas. pol. i obcych, artykuły S. o sztuce). – *Polnische Kunst. Ausstellung*, Berlin 1935. – *Polnische Kunst. Ausstellung*, München 1935. – *Wystawa pośmiertna Władysława Skoczylasa*, Kr. 1935. – *Kat. wystawy pięknej książki urządzanej z powodu IV Zjazdu Bibliotekarzy Pol. w Warszawie*, W. 1936. – *Polish Art Graphic Art. Textiles*, Victoria and Albert Museum, London 1936. – *Polnische Kunst*, Stettin 1936. – *Cat. de l'Exposition de la graphique polonaise à Rapperswil*, W. 1937. – *Cat. Officiel de la Section polonaise à l'Exposition Internationale: Arts et techniques dans la vie moderne*, Paris 1937. – *Kat. oficjalny działu pol. na międzyn. wystawie Sztuka i Technika w Paryżu*, W. 1937. – Brosig A., *Pol. grafika myśliwska. Kat. wystawy*, P. 1938. – *Kat. zb. TZSP*, W. 1938. – Sawicka S., *Grafika pol. Przew. po wystawie retrospektywnej MNW*, W. 1938. – Danysz-Fleszarowa R., Kołodziejczyk J., *Warszawa. Przew.*, W. 1938, s. 253. – Ameisenowa Z., *Kat. współcz. grafiki pol.*, BJ, Kr. 1939. – *Kat. oficjalny Działu pol. na Międzynar. Wystawie w Nowym Jorku*, W. 1939. – *Stružení Českých umělců grafiku Hollar. Současná Polská Grafika, síň Hollara*, Praha 1947. – *Esposizione Internazionale di Arte Sacra MCM-MCML*, Roma 1950. – *Wystawa malarstwa pol. XIX w. ze zb. Tadeusza Litawińskiego*, Zakopane 1957. – *Pol. grafika współcz. 1900-1960*, MNW, W. 1960. – *Sztuka warsz., t. 2. – Wystawa exlibrisu młodopolskiego ze zb. Feliksa Wagnera*, P. 1964. – *Od Młodej Polski do naszych dni. Kat. wystawy plakatu*, MNW, W. 1971. – *Władysław Skoczylas. Kat. wystawy*, wstęp i oprac. Paluch K.Ł., Muz. Żup Krakowskich, Wieliczka 1976. – *75 lat warsz. ASP. Tendencje twórcze pedagogów. Monografie. Kat. wystawy*, MNW, W. 1980. – *Władysław Skoczylas. Wystawa*, wstęp Urbanowicz B., Kordegarda [Galeria] Min. Kultury i Sztuki, W. 1984. – Ozdoba-Kosierkiewicz W., *Grafika pol. Kat. zb.*, MN Kielce, Kr. 1986. – *Sztuka pol. książki lit. 1918-1939*, MLAM, W. 1986. – *Sztuka pol. XIX i XX w. z kolekcji Jerzego Karaska ze Lwovic. Kat. wystawy*, MLAM, W. 1988. – Długolecka L., Pinkwart M., *Zakopane. Przew. hist.*, W. 1989. – *Żydzi - polscy*, MNK, [Kr.] 1989. – Niewiadomy G., *Tatry i skalne Podhale w malarstwie pol. 1836-1945. Przew. po wystawie*, Pałac Opatów w Oliwie, Gd. 1990. – *Grafika pol. 1900-1939 ze zb. BN. Kat. wystawy*, BN, W. 1991. – Grońska M., *Rysunki artystów pol. i obcych w Polsce działających od XVII do XX w. Kat. wybranych zb. BN do r. 1975*, W. 1991. – Sienkiewicz J.W., *Zb. im. Olgi i Tadeusza Litawińskich w Muz. KUL*, Lublin 1991. – *Wykaz obrazów ze zb. Muz. Górnośląskiego w Bytomiu*, oprac. Derus M., Meschnik M., Bytom 1991. – *Chłopi w sztuce pol.*, Muz. im. Jacka Malczewskiego, Radom 1994. – Jakimowicz I., *Pięć wieków grafiki pol.*, MNW, W. 1997. – *Paryż i artyści pol. Wokół E.A. Bourdelle'a*, oprac. Grabska E., MNW, W. 1997, s. 58, 60. – *Między Giewontem a Parnasem. Inspiracje artyst. sztuką Podhala*, MNK, Kr. 1997. – *Koniec wieku. Sztuka pol. modernizmu 1890-1914*, MNW, W. 1997. – *O polski dach i polską broń. W osiemdziesiąt rocznicę odzyskania niepodległości*, Instytut Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku, BN, W. 1998. – *109 Aukcja malarstwa i rzemiosła artyst.*, 29 III 2001, DA Desa Unicum, W. [2001]. – *Aukcja malarstwa i rzemiosła artyst.*, 19 V 2002, [DA] Polswiss Art, W. 2002. – *21 aukcja dzieł sztuki*, 14 XII 2002, Pol. DA Sztuka, Kr. 2002. – Stopyra M., *Wiosna, lato, jesień, zima w malarstwie pol. Przew. wystawy z kat. wystawianych dzieł*, Muz. Okręgowe w Rzeszowie, Rzeszów 2002. – *29 aukcja malarstwa i rzemiosła artyst.*, 6 IX 2003, DA Ostoya, W. 2003. – *Aukcja dzieł sztuki*, 23 V 2004, DA Agra-Art, W. 2004. – Stopyra M., *Mistrzowie i ich dzieła. Malarstwa i rys. artystów pol. od drugiej poł. XVIII w. do 1939 r. Przew. wystawy*, Muz. Okręgowe w Rzeszowie, Rzeszów 2004. – *Aukcja na Olimpie*, 23 XI 2005, DA Rempex, W. 2005. – *100 aukcji dzieł sztuki i antyków*, 15 VI 2005, DA Rempex, W. 2005. – *31 aukcja dzieł sztuki*, 7 V 2005, Pol. DA Sztuka, W. 2005. – *Aukcja malarstwa, rysunku i grafiki*, 20 VII 2006, Galeria Marii Ochalskiej, Willa Struvego, W. 2006. – *143 aukcja dzieł sztuki*, 2 III 2006, DA DESA Unicum, W. [2006]. – *Aukcja dzieł sztuki*, 9 XII 2007, DA Agra-Art, W. 2007. – *74. Aukcja. Malarstwo, grafika, rzeźba, rzemiosło*, 22 IX 2007, DA DESA, W. 2007. – *Aukcja dzieł sztuki*, 2 III 2008, [DA] Polswiss Art, W. [2008]. – *Aukcja dzieł sztuki*, 1 VI 2008, [DA] Polswiss Art,

W. [2008]. – *86 aukcja. Malarstwo, grafika, rzemiosło artyst., fotografia, 13 XII 2008*, DA DESA, Kr. [2008]. – *129 aukcja dzieł sztuki, 26 X 2008*, [DA] Rynek Sztuki, Łódź [2008]. – *69 aukcja dzieł sztuki, 2 II 2008*, DA Ostoya, W. [2008]. – *Aukcja dzieł sztuki, 22 X 2009*, DA Okna Sztuki, W. [2009]. – *79 aukcja malarstwa i rzemiosła artyst., 12 XII 2009*, DA Ostoya, W. [2009]. – *81 aukcja malarstwa i rzemiosła artyst., 25 IV 2009*, DA Ostoya, W. [2009]. – *151 aukcja sztuki dawnej i antyków, 18 XI 2009*, DA Rempex, W. [2009]. – *Aukcja dzieł sztuki, 11 III 2010*, DA Okna Sztuki, W. [2010]. – *26 aukcja. Malarstwo, rysunek, grafika, 4 XII 2010*, Nautilus Galeria i DA, Kr. 2010. – *5 aukcja prac na papierze, 8 XII 2011*, DA DESA Unicum, W. [2011]. – *109 aukcja. Malarstwo, grafika, rzemiosło artyst., 18 VI 2011*, DA DESA, Kr. 2011. – *170 aukcja dzieł sztuki, 16 IV 2011*, DA DESA Unicum, W. 2011. – *174 aukcja sztuki dawnej, 19 X 2011*, DA Rempex, W. [2011]. – *168 aukcja sztuki dawnej, 20 IV 2011*, DA Rempex, W. 2011. – *31 Aukcja dzieł sztuki, 10 XII 2011*, Nautilus Gabinet i DA, Kr. 2011. – *7 aukcja prac na papierze, 26 IV 2012*, DA DESA Unicum, W. 2012. – *188 aukcja dzieł sztuki i antyków. Sztuka dawna, sztuka współcz., rzemiosło artyst., 19 XII 2012*, DA Rempex, W. 2012. – *118 aukcja malarstwa i rzemiosła artyst., 15 XII 2012*, DA Ostoya, W. 2012. – *153 aukcja dzieł sztuki, 4 III 2012*, [DA] Rynek Sztuki, Łódź 2012. – *Sztuka wszędzie. ASP w Warszawie 1904-1944*, oprac. Sitkowska M., red. Gola J., Sitkowska M., Szewczyk A., [Zachęta Nar. Galeria Sztuki], ASP w Warszawie, W. 2012. – *41 aukcja dzieł sztuki, 7 XII 2013*, Nautilus Galeria i DA, Kr. 2013. – *Aukcja dzieł sztuki, 4 V 2014*, Sopocki DA, Sopot 2014. – *42 aukcja dzieł sztuki, 26 IV 2014*, Nautilus Galeria i DA, Kr. 2014. – *202 aukcja dzieł sztuki, 19 II 2014*, DA Rempex, W. 2014. – *203 aukcja dzieł sztuki i antyków, 19 III 2014*, DA Rempex, W. 2014. – *Aukcja dzieł sztuki, 16 VI 2015*, DA Okna Sztuki, W. [2015]. – *Aukcja dzieł sztuki, 28 VII 2015*, DA Okna Sztuki, W. [2015]. – *Aukcja prac na papierze, 24 I 2015*, Sopocki DA, Galeria w Gdańsku, [Sopot 2015]. – *XL aukcja książek i grafiki, 16 V 2015*, Lamus. Antykwariaty Warsz., W. [2015]. – Sitkowska M., *Władysław Skoczyła (1883-1934)*, W. 2015 (tu bibliografia wraz z wykazem archiwaliów).

Czas, 1903 nr 7 (11 I), s. 3; 1926 nr 29 (6 II), s. 3 (A.F.); 1938 nr 255 (17 IX), s. 6. – Wędrowiec, 1904 nr 6, s. 116. – Tyg. il., 1904 nr 6, s. 117, nr 43, s. 826; 1910 nr 4, s. 72; 1914 nr 7, s. 127, nr 25, s. 494; 1917 nr 43, s. 529; 1919 nr 16, s. 251; 1920 nr 28, s. 547, nr 46 (okładka); 1921 nr 12, s. 180, nr 25, s. 391, nr 31, s. 496, nr 34, s. 541, 542, nr 40, s. 633; 1922 nr 13, s. 201, 216, 217, nr 28, s. 445; 1924 nr 1, s. 7, nr 4, s. 61, nr 7, s. 101,

nr 19, s. 296, nr 21, s. 352, nr 27, s. 447, nr 40, s. 654, nr 45, s. 733; 1925 nr 1, s. 12, nr 19, s. 372, nr 20, s. 395, nr 29, s. 577, nr 45, s. 899, 1026; 1926 nr 1, s. 6, nr 4, s. 69, nr 19, s. 330, nr 24, s. 435; 1927 nr 1, s. 5, nr 22, s. 431, nr 24, s. 480, nr 25, s. 499; 1928 nr 1, s. 8, nr 5, s. 95, nr 16, s. 308, nr 17, s. 335, nr 22, s. 417, nr 27, s. 503, nr 32, s. 604, nr 38, s. 706, nr 52, s. 961; 1930 nr 43, s. 911; 1931 nr 27, s. 523, nr 33, s. 645; 1932 nr 1, s. 13 (Husarski W.), nr 10, s. 154, nr 17, s. 266, 276; 1933 nr 31, s. 615, nr 37, s. 726, nr 39, s. 765, nr 46, s. 913; 1934 nr 28, s. 556; 1936 nr 11, s. 187, nr 42, s. 801-803, nr 49, s. 929; 1938 nr 13, s. 261, nr 16, s. 321, 348, nr 28, s. 516. – Spraw. TPSP za 1905, s. 21; 1906, s. 20; 1908, s. 18, 20, 31; 1909, s. 4, 21, 45; 1910, s. 9, 23. – Spraw. TZSP za 1908, s. 20; 1910, s. 55; 1911, s. 61, 63, 65, 67; 1917, s. 6, 13; 1918, s. 22, 23, 24; 1919, s. 3, 6, 7, 21, 22, 23; 1920, s. 2; 1921, s. 5; 1922, s. 6; 1923, s. 4; 1924, s. 12; 1925, s. 51; 1926, s. 65; 1927, s. 72; 1928, s. 9, 71; 1929, s. 55, 73; 1930, s. 67; 1931, s. 43; 1933, s. 10; 1934, s. 13, 14, 27; 1936, s. 44; 1937, s. 49. – Naprzód, 1909 nr 74 (11 III), s. 1. – Świat, 1910 nr 13, s. 4-6 (ab. [Breza A.]); 1911 nr 31, s. 9, nr 51, s. 13; 1914 nr 5, s. 5, nr 7, s. 10; 1921 nr 51, s. 5; 1923 nr 17, s. 9 (Wankie W.); 1924 nr 2, s. 8, nr 3, s. 14, nr 22, s. 8; 1925 nr 15, s. 34; 1926 nr 7, s. 8 (Frycz K.), nr 43, s. 22, nr 47, s. 11; 1927 nr 20, s. 6, 9, nr 22, s. 4; 1928 nr 32, s. 34, nr 33, s. 20; 1929 nr 3, s. 4, 6, repr., nr 15, s. 7, nr 50, s. 15; 1930 nr 3, s. 3, nr 11, s. 4, nr 13, s. 9, nr 46, s. 4 (Norblin-Chrzanowska Z.); 1931 nr 30, s. 11, nr 39, s. 12, nr 42, s. 14, nr 52, s. 9; 1932 nr 40, s. 8, nr 42, s. 4; 1933 nr 10, s. 8, nr 14, s. 9, nr 35, s. 18, nr 38, s. 12; 1937 nr 8, s. 7. – Ziemia, 1910, s. 99-100 (Janowski A.); 1912, s. 692-695 (Fedorowski M.); 1931, s. 127; 1932, s. 19. – Goniec Poniędziałkowy, 1911 nr 29 (16 X), s. 3 (St. M.). – Krak. mies. artyst., 1911 nr 9, s. 103-104. – Lamus, 1911 cz. 1, s. 156 (Treter M.). – Nowiny, 1911 nr 231 (11 X), s. 2, nr 233 (13 X), s. 2. – Rola, 1912 nr 26, s. 211. – Sfinks, XIX, 1912 z. 55, s. 74-81; XXV, 1914 z. z kwietnia, s. 114-115 (Gawiński A.). – Tyg. Bocheński, 1913 nr 1, s. 3. – Sztuka, V, 1914 nr 3-4, s. 107, 258. – Prz. powsz., 1917, t. 137, s. 388-391 (ka [Trepka J.]). – Exlibris, 1918 z. 2, s. 81. – Pro Arte, 1919 z. 3, s. 23. – La Pologne Politique, 1921 półr. I, s. 681, półr. II, s. 219; 1922 półr. I, s. 217; 1923 półr. I, s. 96 (Woroniecki E.), półr. II, s. 549; 1930 półr. I, s. 61; 1931 półr. I, s. 378, półr. II, s. 651. – Pono- wa, 1922 nr 5, s. 438 (Orlicz M.). – L'Est Pologne, 1923 nr 5/6, s. 5 (A. van Gard). – Pani, 1923 nr 4/5, s. 14-15 (J.Ż. [Żyznowski J.]). – Południe, 1923 z. 5, s. 3-13; 1924 z. 1, s. 73. – Sztuki Piękne, I, 1924/25, s. 45; II, 1925/26, s. 101, 185, 233, 234, 237, 239, 288, 325, 365, 366, 393, 402, 408, 467, 468; III, 1926/27, s. 26, 122, 160, 200, 204,

249-250, 312, 319, 322, nr 3, s. 353, 363, 364, 460; IV, 1927/28 nr 1, s. 39, nr 2, s. 73, 74, 79, nr 3, s. 111, 115, nr 4, s. 154, 158, 160, 188, 189, 190, nr 6, s. 240, nr 7, s. 275, nr 8, s. 329, nr 9, s. 349, 360, nr 10-12, s. 424, 463, 437, 438, 444, 463; V, 1929 nr 1, s. 30, 69, nr 2, s. 76, 111, 118, 145, 146, 157, nr 5, s. 188, nr 6, s. 232, 235, nr 7, s. 274, nr 8-9, s. 306, 335, 353, 349, 359, 397, nr 11, s. 443, 448, nr 12, s. 492, 497, 499; VI, 1930 nr 1, s. 20, 23, 32, 34, nr 2, s. 49, nr 6, s. 49, nr 3, s. 113, 115, nr 4, s. 146, nr 4, s. 154, 157, nr 5, s. 200, nr 6, s. 220, 232, 241, 245, 299, nr 9, s. 307, 309, nr 10, s. 368, 369, 371, 376, nr 11, s. 410, nr 12, s. 463; VII, 1931 nr 1, s. 9-10, 17, 30, 32, nr 2, s. 61, 70, 72, 76, 80, 105, nr 3, s. 121, 127, 150-151, nr 4, s. 155, 162-163, 166, 168, nr 8-9, s. 347, 348, 349, 350, 352, 416, 458, nr 12, s. 458, 464, 466, 476, 481; VIII, 1932 nr 1, s. 10, 34, 36, 37, 38, nr 2, s. 68, 69-70, 71, nr 3, s. 93, nr 4, s. 121, 132, nr 6, s. 191, nr 8, s. 207, 208, 298, 252, nr 9, s. 254-255, nr 10, s. 279, 280, 281, nr 12, s. 344, nr 12, s. 356-357, 360, 364, 366, 368; IX, 1933 nr 1, s. 27, 28, 32, 35-37, 68, 75, 80, nr 3, s. 92, 94, 99, 104, 113, 114, 115-117, 123, nr 4, s. 131, 132, 150, 159, 165, 174, nr 8-9, s. 333, 336, 337, 340, 342, 361-363, 370-371, 382-383, 412, 419-420, 421, nr 12, s. 453, nr 12, s. 458, 459, 461, 463; X, 1934 nr 1, s. 19, 20, 74, 76, nr 32, 79, 116, nr 6, s. 192, nr 7, s. 207, 215, 351, 356, 377, 394, 395, 396, 435. – Rzeczpospolita, 1925 nr 86, s. 6. – Comoedia, 1926 nr 5, s. 4 (L. Str. [Strakacz L.]). – Dzień pol., 1926 nr 20 (26 I), s. 5 (Lewenstam L.). – Robotnik, 1926 nr 24, s. 5 (Wallis M.); 1928 nr 16 (16 I), s. 2. – Łódź w Ilustracji, 1927 nr 50, s. 1. – Sztuka pol. Wśród Obcych. Spraw. z działalności TOSSPO za 1926/27, W. 1928, s. 29, 33, 34, 35, 40, 44, 46. – Warszawianka, 1926 nr 30 (30 I), s. 4 (Treter M.). – Wiad. lit., 1926 nr 4, s. 4 (Husarski W.). – Echo Tygodnia, 1930 nr 24, s. 3. – Grafika, 1930 nr 1, s. 37, 43. – Kurier pol., 1930 nr 343 (16 XII), s. 6. – Plastyka, 1930 nr 1 (Podoski W.), s. 10-15, 19, 20. – Światowid, 1930 nr 23, s. 12-13. – Droga, 1932 nr 2, s. 218 (Winkler K.). – Gaz. Kaliska, 1934 nr 88 (11 IV), s. 2. – Pion, 1934 nr 3, s. 112, nr 6, s. 12, nr 14, s. 1, nr 30, s. 8, nr 44, s. 5; 1935 nr 27, s. 6, nr 29, s. 4; 1936 nr 3, s. 7, nr 4, s. 8, nr 8, s. 7; 1937 nr 2, s. 10, nr 16, s. 3. – Myśl pol., 1936 nr 20, s. 21 (Cieślewski T. syn.). – Nike, I, 1937, s. 224, 238, 239, 242, 245, 246, 248, 252, 258-262, 267, 270, 273-275, 296, 308, 311 (Spraw. IPS). – Czas, 1938 nr 255 (17 IX), s. 6. – Arkady, V, 1939, s. 8, 11, 65. – Art & Business, 1992 nr 1-2 (Rocz. aukcyjny 1991); 1993 nr 1-2 (Rocz. aukcyjny 1992); 1994 nr 1-2 (Rocz. aukcyjny 1993); 1995 nr 1-2 (Rocz. aukcyjny 1994); 1996 nr 1-2 (Rocz. aukcyjny 1995); 1997 nr 1-2 (Rocz. aukcyjny 1996); 1998 nr 1-2 (Rocz. aukcyjny 1997); 1999 nr 1-2

(Rocz. aukcyjny 1989-1998). – Rocz. Antykwaryczny, DA DAES, W. 1992. – Magazyn (dod. do Gaz. Wyborczej), 1999 nr 33, s. 19. – Roczniki Humanistyczne, 2020 z. 4, s. 206, 207, 209, 210, 217 (Kossowska I.),

Arch. Akt Nowych Warszawa, MSZ, 2/322/0/4.5/8236 (Artyści plastycy polscy i zagraniczni urządzenie wystaw, oferowanie prac. Korespondencja. Nazwiska S.): teczka z wycinkami prasowymi z 1935 ze wspomnieniami o S. z prasy zagranicznej; dokumenty Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, teczka nr 7063: *Kwestionariusze dotyczące art. plastyków 1929-1936* [przez nich wypełnione], kwestionariusz S. – Arch. ASP, Warszawa, sygn. 103/260 H: *Księga protokołów 1923-24, 1924-32*, sygn. K-RP-87: pismo dyrektora Szkoły Sztuk Zdobniczych i Malarstwa w Warszawie Miłosza Kotarbińskiego z 30 IX 1926, 12 IX 1927. – IS PAN, Zb. Specjalne, nr 808: *Arch. Wystawy paryskiej 1925*; nr 852: L. Grajewski, *Artyści pol. w Rosji w XIX w. i z pocz. XX w.*, s. 39-40; nr 70-82/I: Arch. IPS; nr 1297: arch. S. z l. 1918-23 i b.d. (*Drzeworyt*, rkps S., spis niektórych dzieł S., mpis z uzup. odręcznymi S.); nr 1316: fot. S. z Wiednia 1913; nr 1617: *Kat. prac Władysława Skoczylasa zachowanych w zb. rodzinnych i w zb. publicznych w Polsce*, ASP, W. 1991 (oprac. Sitkowska M., Wnorowska K.), mpis. – IS PAN, materiały Słownika art. pol., wypisy bibliograficzne, wycinki prasowe itp., dot. S.; *Spis pamiątek nar., religijnych i polonijnych znajdujących się w Muzeum Pol. w Chicago*, oprac. Ruszczyk G., Chicago 2000, mpis. – Bibl. Ossolińskich, Kram J., *Almanach exlibrisu pol. XX w.*, oprac. uzup. i popr., cz. 1, Kr. 1948, mpis.; rkps 7490: *Papiery TPSP we Lwowie. Dział I. Korespondencja 1884-1920*, t. 44, s. 215-320, listy S.: z Wiednia 1903, 1904; z Bochni 1907 (?), 1908, 1909; z Zakopanego 1908-1912, 1914 (30 listów); z Paryża 1910, 1911; z Londynu 1910; z Lipska 1913, z Krakowa 1914. – Wieliczka Muz. Żup Krak., teczka z rękopisami, listami, odpisami, teczka z zaproszeniami, afiszami teatr., teczka z papierami osobistymi, metrykami, świadectwami, teczka wycinkami prasowymi i nekrologami. – Archives nationales, Paris, Archives du Bureau des Travaux d'Art, sygn. F/21/4272.

W zb. rodziny w Warszawie i Krakowie: dokumenty, korespondencja, fot.

I. Bal
K.A. Kesling

Skomerski Wacław, malarz. W pochodzącym z 1737 drewnianym kośc. par. Św. Mikołaja w Truskolasach k. Częstochowy zaprojektował i wyk. w l. 1903-09 iluzjonistyczną polichromię